

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань енергетики

та житлово-комунальних послуг

29 травня 2024 року

Веде засідання голова Комітету ГЕРУС А.М.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там, де комітет головний.

Це проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання повноважень центральних органів виконавчої влади у сфері забезпечення енергетичної ефективності (номер 10393, друге читання).

Проект Закону про внесення змін до деяких законів України у сфері енергетики та у сфері теплопостачання щодо уточнення положень, які пов'язані з дією воєнного стану в Україні (номер 9381).

Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері впровадження "розумних мереж" (Кабінет Міністрів України, номер 11083).

І комітет не головний.

Проект Закону про ратифікацію Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля (президентський законопроект, номер 0265).

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення термінологічних неузгодженостей (Кабінет Міністрів – автор, номер 11200)

І інші питання. Це інформація голови підкомітету з питань енергетичної безпеки Вікторії Олександрівни Гриб щодо результатів засідання підкомітету від 22 квітня 2024 року.

Про проект Національного плану з енергетики та клімату. Це в нас просило Міністерство економіки, у нас сьогодні має бути презентація про це.

Достатньо важливий документ, тому що він на виконання тих програмних речей, які ми маємо запроваджувати при вступі в Європейський Союз.

Я пропоную сьогодні не розглядати питання номер 8, інформація генерального директора Оператора газотранспортної системи, тому що Дмитро зараз не в Києві, у нього термінове відрядження виникло, тому краще, коли він буде вживу, так як ми сьогодні бачили. Це питання тоді перенести.

І стан розрахунків на ринку електричної енергії між суб'єктами, на яких покладено ПСО. Це буде восьме питання.

Дев'яте. Різне.

Чи є в когось якісь коментарі, питання до порядку денного? Якщо немає, то я тоді пропоную... У нас питань досить багато, але, в принципі, я думаю, що ми сьогодні встигнемо. Я пропоную тоді проголосувати за порядок денний і заодно встановити кворум, який у нас сьогодні є.

Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волинець Михайло Якович.

Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович. Жупанин Андрій Вікторович!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович. Камельчук Юрій Олександрович. Не чути.

Кісільов Ігор Петрович.

В кого включений мікрофон, відключіть, будь ласка, щоб... Не чути. Тільки включайте тоді, коли говорите сюди.

Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович.

КРАСОВ О.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз Володимир Вікторович.

МОРОЗ В.В. Мороз – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик Роман Миронович.

МУЛИК Р.М. Мулик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк Сергій Володимирович. У відряджені. Не знаю, чи на зв'язку. У відрядженні.

Волинець Михайло Якович. Бачу, піднята рука. За. Піднімає руку.

Виключіть, будь ласка, мікрофон, в когось включений. Інна Романівна, у вас був включений мікрофон, і ми підслухали вашу розмову.

СОВСУН І.Р. Це не Інна Романівна була.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не Інна Романівна? Ясно.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин – за? Це був Жупанин? Андрій Вікторович!

ПИВОВАРОВ Є.П. Шановний пане голово, Пивоваров – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров – за.

Припутень Дмитро Сергійович.

ПРИПУТЕНЬ Д.С. Припутень – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. Шаповалов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шипайло Остап Ігорович.

ШИПАЙЛО О.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юнаков Іван Сергійович.

ЮНАКОВ І.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрченко Олександр Миколайович.

ЮРЧЕНКО О.М. Юрченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

У нас тоді получається 23, здається, за, і рішення по порядку денному прийнято.

Так, тепер у нас є перший законопроект 10393: про врегулювання повноважень центральних органів виконавчої влади у сфері забезпечення енергетичної ефективності. У нас були подані поправки до цього законопроекту, і ми діяли за таким принципом, що в нас були профільні поправки, які були подані Нагорняком Сергієм Володимировичем і Максимом Миколайовичем, їх узгодили з міністерством, на сьогодні це ще одне Міністерство інфраструктури і розвитку громад, територій і також з Держенергоефективності, і ці правки відпрацювали, ніби є по них компромісна редакція.

І є друга частина правок, які ми подали, ті правки, які вже ми обговорювали і які подавалися в законопроект 6133, і ми їх відповідно перенесли сюди, і це відображено в нашій таблиці. Якщо є необхідність якісь правки обговорити, давайте тоді обговоримо. Чи в кого є які пропозиції по яких правках?

Прошу, Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Я подивився таблицю і хочу про правки свої спільно з колегами, з депутатами Тимошенко та з іншими, все ж таки послухати аргументацію, чому вони відхилені і навпаки захистити їх.

5 правка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки у вас є правок всього?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Їх не багато, там п'ять чи шість.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 5 правка. А ви з Юлією Володимирівною разом всі подавали, да?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Частина так, частину ні.

Тобто доповнити зміни до закону словами "та анулювання"...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим! Максим, а можна сюди пересісти?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А можна попросити вимкнути, бо я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кондиціонер вимкніть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наш Максим Шмерего, заступник голови секретаріату, який опрацьовує, він нам допоможе.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. 5 правка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доповнити словами "та анулювання сертифікату енергоаудитора будівель".

Голосніше і в мікрофон.

_____. Доброго дня. Це краще, щоб міністерство відкомунікувало, бо це їхня позиція була про організацію сертифікації і надання...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А чому без автора правок ви дискутуєте?

_____. Ну, ми проговорювали в робочій...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ви проговорювали, ну є автор правок, мабуть, не менше, ніж міністерство розбирається в тому, про що йдеться мова. Чому ви без мене проговорюєте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми ж зараз з вами проговорюємо ці правки.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую. Моя порада, на майбутнє, з міністерством, я готовий говорити з міністерством на своїй мові.

_____. Добре, Олексію Юрійовичу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є у нас міністерство на зв'язку? Бачу, піднята рука. Прошу.

_____. Чуєте мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, чую вас, чую.

_____. *(Не чути)*

Шановні колеги, стосовно цієї правки хочу зазначити наступне. У 2022 році ми Законом про внесення змін до деяких законів щодо запровадження умов комплексної термомодернізації будівель повністю змінили підхід щодо процедури сертифікації наших фахівців з сертифікації енергетичної ефективності будівель і стосовно*(Не чути)* будівель. І суть цих змін полягає в тому, що функції по сертифікації енергоаудиторів були передані від інвестиційних комісій, які створюються на базі ВМЗ, до акредитованих Національним агентством кваліфікацій організацій, які за рахунок перевірки на ...*(Не чути)* критеріїв отримують кваліфікацію і можуть проводити сертифікацію.

Відповідно до процедур, передбачених Національним агентством кваліфікацій, ті процедури не передбачають анулювання цих сертифікацій.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я вибачаюся, можна питання?

_____ . Наприклад, як диплом, який видається, і він не може бути анульований. Але ми маємо механізм покарання енергоаудиторів. Тобто для тих енергоаудиторів, які неякісно здійснюють свою діяльність, ми в порядку ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва передбачаємо механізм, за результатом якого у випадку, якщо енергоаудитор здійснює неправильно ...*(Не чути)* неякісно енергетичні сертифікати, і це було виявлено за результатами процедури незалежного моніторингу, то такий енергоаудитор позбавляється права, позбавляється доступу до електронного кабінету енергоаудитора. І відповідно позбавляється можливості виготовляти енергетичні сертифікати і звіти з енергоаудиту. Тобто таким чином.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Простими словами, як з дипломом, якщо хтось здав екзамен і диплом отримав, якщо він через 5 років все забув і він знання всі розгубив і втратив, диплом у нього не конфісковується, бо ту вищу освіту на момент отримання він отримав. Тому аналогічно тут, він здав на сертифікат, але він потім робить щось неправильно, то існує механізм по доступу до електронного кабінету, і це таким чином регулюється...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Не зовсім можу погодитись. Бо, якщо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Які ваші аргументи?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Якщо диплом ступеню наукового і доведено, що плагіат, то диплом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, плагіат – це ж інше зовсім, тут же ж немає плагіату.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ще раз, якщо є один, не може ж бути вулиця з односторонньою ходою, як туди, так і звідти має бути якийсь, розумієте. А зараз мене хочуть переконати, що аудитор, це пожиттєво. Так, я хотів би, щоб ви сприймали аргументи не просто якимось залізобетонно, розумієте, щоб ви так само дослухались до того, що вам кажуть. Якщо є вхід, то має бути і вихід, я це з дитинства знаю і вам раджу про це. Тому такий аргумент, ну ми так захотіли. Ну, так захотіли.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Було пояснення за прикладом, як з вищою освітою. Якщо диплом отримала людина, потім цей диплом його не анулюють про вищу освіту. Так само тут, вони отримали сертифікати, вони проходили якісь курси, навчались, отримали сертифікати. Після цього, якщо вони на цей момент здали цей сертифікат, то у них є.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Скажіть, у нас адвокатської позбавляють, диплому адвокатського чи ні? Я не хочу зараз наукову дискусію...

_____. Не позбавляють.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Не позбавляють?

_____. Але водійських прав позбавляють.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А водійських позбавляють...

СОВСУН І.Р. Ні, позбавляють.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. І адвокатських, думаю, позбавляють.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тому, як мінімум спірне питання, розумієте, для того, щоби так можна було його відпрацювати коректніше. Тим більше, звертаю увагу, я не хочу нікого нагнітати ситуацію, я не один подавав цю правку, розумієте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ви звертаєте увагу на Юлію Володимирівну?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. В тому числі, на авторський колектив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що це означає?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ми відпрацьовували це на своєму рівні, ці правки, розумієте, разом у нас своя ситуація...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я просто хочу уточнити, що це означає?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тому що до неї може бути, якщо правки отак відхиляються, відповідно до них таке ж ставлення, розумієте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто це намік на те, що можна шантажувати, ставити тисячу правок...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це не намік на те, це просто треба по-людськи відпрацьовувати документи. По-людськи. Враховуючи те, що в цьому законопроекті є, так само, як і в іншому, є якісь нюанси. Тому якщо на рівному місці відхиляється, мені не подобається такий механізм роботи. Просто великі арбітри написали: відхилено. Чого раптом відхилено?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, це є пропозиція, зараз ми чуємо аргументи.

Ще раз повторіть, який на сьогоднішній день механізм по недопуску тих енергоаудиторів, які якось недобросовісно чи некомпетентно поступали.

_____. Да, дякую. Дивіться, у нас на сьогодні зберігається, як і раніше було, механізм незалежного моніторингу сертифікатів, тобто це здійснюватиметься Держенергоефективністю, вони перевіряють якість роботи. І у випадку, якщо за результатами моніторингу виявляються такі сертифікати або звіти, які виготовлені з порушенням вимог законодавства, енергоаудитор позбавляється доступу до електронного кабінету. Це прописано в статті 9, цей механізм визначений на рівні закону, стаття 9 Закону "Про енергетичну ефективність будівель". Деталі цього механізму визначені в порядку ведення єдиної державної електронної системи, це 681 Постанова, там, де визначено більш детально технічні речі, як це здійснюється. Тобто раніше відбувалось анулювання кваліфікаційного атестату за поданням до атестаційної комісії, але тут варто зазначити, що, на превеликий жаль, у деяких випадках атестаційній комісії на базі ВНЗ могли або невчасно здійснювати таке надбання або взагалі у певній мірі ігнорувати такі повідомлення від Держенергоефективності.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Щоб не втрачати час, цією нормою пропонується доручити вам, якщо вона буде прийнята як закон, то значить, будете змінювати свої документи відповідно до законів і нарешті робити те, що має робити уряд по відношенню до законів. Щоб я зараз не перелічував десятки документів, яких ми вам доручили робити, в тому числі і програми по енергоефективності, по три роки ви їх робите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Це була правка номер 5. Наступна правка, яку будемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правка 27.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Професійна підготовка осіб, які мають отримувати (одержати) професійну кваліфікацію здійснюється – і йде перелік – закладами вищої освіти, саморегульованими організаціями тощо. Там є якісь заперечення, не розумію, чому відхилили цю правку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 27.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. От як Інна Романівна скаже, бо вона знає і освіту. Інно Романівно, можете подивитися 27 правку? Бо ви і освіту знаєте, і енергоефективність. От, як ви скажете, так і буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інна Романівна, ви поки що знайдіть цю правку. А поки що, Максим, скажіть думку свою. Інна Романівна, через хвилину вам слово передамо. Максим, яка...

ШМЕРЕГО М.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим, включи, будь ласка, мікрофон, подивись ту правку.

(Загальна дискусія)

ШМЕРЕГО М.О. Ну, окей, можливо, її можна було б враховувати і редакційно, але зараз нашвидкуруч...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Вам нічого не заважало мого помічника залучити до обговорення цих правок, як мінімум.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що вона пропонує, Олексію Юрійовичу, скажіть?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Вона пропонує зазначити, як саме особи мають отримати професійну, і де, професійну кваліфікацію. Я просто знаю точно, що я обговорював з... ця правка ініційована була колегами моїми, які викладають, розумієте, які в навчальних закладах викладають ці дисципліни. І вони аргументовано мені доводили, що це, власне кажучи, дозволить і їм в своїх вищих навчальних закладах вести спокійно цю роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, ми не сильно розбираємося в вищій освіті і хто має навчати їх. Мабуть, це краще... *(Не чути)* але міністерство піднімає руку. Міністерство, прошу, ви руку піднімаєте.

_____. Шановні колеги, виключення положень щодо професійної підготовки було здійснено знову ж таки у зв'язку з тим, що ми повністю змінили процедуру сертифікації, і вона на сьогодні базується, скажімо так, на європейських сучасних моделях і підходах. Якщо коротко, людина може набути необхідних знань різними шляхами. Перше – це може бути професійна освіта, друге – це можуть бути курси або підготовчі курси. Знаєте, людина може знання набути прав своєї трудової професійної діяльності. І для кваліфікаційних центрів, які будуть здійснювати сертифікацію енергоаудиторів, це має значення, яким чином людина отримала ці знання. Ключова мета кваліфікаційного центру – перевірити наявність саме цих знань, вмінь і навичок за рахунок там складання відповідних іспитів і виконання відповідних вправ.

Тому в контексті такої системи вимога або зобов'язання особи проходити якийсь курс професійної підготовки на базі там чи вузу, чи приватної якоїсь компанії, воно втрачає в певній мірі сенс, тому що фактично людина може набути цих знань у рамках професійної діяльності в Україні, за кордоном чи будь-деінде. Тому враховуючи таку концепцію, ми виключаємо

із закону вимоги щодо цієї професійної підготовки, але в той же час якщо особа має необхідність підвищити знання або довчити якийсь елемент, або повністю вивчити цю сферу, їй ніхто не зможе завадити звернутися до вузів. У нас є розроблені професійні стандарти,.. *(Не чути)* в минулому році, вузи зараз активно запроваджують навчальні програми по цьому процесу. Тобто людині ніхто не завадить цим скористатись і пройти... там, де вона захоче.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Тобто іншими словами, на сьогоднішній день ви добровільно обираєте, де і як вам вчитися, а потім просто маєте здати відповідні іспити.

_____. Абсолютно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви можете вчитися в тому університеті, можете зайнятися самоосвітою, можете знайти онлайн-курси, а можете десь піти працювати помічником енергоаудитора і в ході роботи навчитися. А ця правка говорить, що вона всіх заганяє вчитися тільки в університетах і більш ніде. Ну, це питання...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Можливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можливо, це... освіта, якщо це правильно...

СОВСУН І.Р. А можна уточнююче питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інна Романівна, да, вам слово, прошу.

СОВСУН І.Р. Пане Артур, а скажіть, будь ласка, у вас є статистика по складанню іспитів на отримання сертифікату і який відсоток їх складає, чи не складає?

_____ . Відповідно до попередньої моделі, скажемо так, детально таку статистику ми не збирали, не проводили, але орієнтовно оціночно я би міг сказати, що це був показник вище 90 відсотків.

СОВСУН І.Р. Ну, тому що якщо показник вище 90 відсотків, це значить, що цей іспит нікого не відсіює, і будь-хто, хто прийшов на іспит, його складе. І в такому випадку треба запроваджувати регулювання і контроль на рівні закладів, які забезпечують. І там, до речі, не тільки ...*(Не чути)* там прописані інші установи, які сертифіковані агентством кваліфікацій. Тому що якщо іспит відсікає... проходить 90 відсотків, він ні про що.

_____ . Пані Інно, вибачте, я мав на увазі попередню модель, яка була у нас в Україні до. На сьогодні нова модель, вона ще запускається, ми лише фрагментарно запровадили прийняли професійні стандарти. Зараз є 2-3 кваліфікаційні центри, які пройшли акредитацію, і станом прямо на сьогодні у нас одна із критичних проблем – це запровадження електронного кабінету комісії. Тому ця модель ще запускається, я сподіваюсь, в найближчий місяць...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур, секундочку. Ви назвали цифру: десь близько 90 відсотків. Ви говорите, що ця цифра помилкова, чи як, чи це дійсно близько 90 відсотків?

_____ . Ця цифра актуальна для попередньої моделі атестації енергоаудиторів, яка діяла до 2022 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А нова модель чимось кардинально відрізняється?

_____ . Так, вона абсолютно інший підхід застосовує. В попередній моделі атестаційна комісія створювалась на базі ВНЗ і, в принципі, особливого контролю за цією установою не відбувалося. Зараз вже сертифікацію енергоаудиторів будуть проводити лише ті центри, які пройшли підтвердження кваліфікації Національного агентства кваліфікацій, там є низка вимог щодо обладнання, щодо складу комісій, щодо професійного досвіду членів комісії. І також Національне агентство кваліфікацій періодично повинно здійснювати контроль за відповідністю цих кваліфікаційних центрів встановленим вимогам. І є механізм впливу на ці кваліфікаційні центри, якщо вони порушують певні вимоги щодо своєї діяльності, є механізми впливу на них. Раніше у нас цього не було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. А якщо у нас, чи може бути так, що такий відсоток, 90 відсотків, пов'язаний з тим, що це є не дуже популярна спеціальність, і туди, в принципі, йдуть люди технарі, які зазвичай знають, це не є там юристи, куди всі у свій час всі йшли, чи в економісти, чи міжнародні відносини, коли було модно і всі туди бігли поступати. Це є вузька спеціалізована річ, де люди випадково туди не йдуть, а йдуть тільки люди ті, які знають, чого вони туди йдуть і знають, що в цьому розбираються. Чи такого не може бути?

_____ . Знову ж таки, я зараз буду казати про попередню модель. Я проводив певні дослідження, і з усіх кваліфікаційних атестацій, які були зареєстровані в базі дані фахівців сертифікацій, активну діяльність щодо виготовлення енергетичних сертифікатів здійснювало не більше 30 відсотків, решта мали просто атестат, ну, просто вони його мали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. А Держенергоефективності має якусь свою позицію тут?

_____. З попереднього досвіду, дійсно, попередня схема не відповідала як би вимогам, які мали б бути тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, схему вже змінили. Я кажу, з приводу цієї правки ви маєте якусь свою позицію, де говориться, що...

_____. Ну, насправді позиція Держенергоефективності наступна: що з самого початку віддати ці функції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Держенергоефективності.

_____. Ні, ні, ні, наківським центрам не зовсім вірно. І самі наківські центри нам це пояснювали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Які центри?

_____. Ну, кваліфікацій. Це діюча схема. Тому що ці центри створювалися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекайте, діюча яка? Та, яка була до 2022 року, чи та, яка зараз?

_____. Ні, це зараз, про зараз, ви ж мене поправили...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зараз говорю про те, щоб люди навчалися і отримали там якусь підготовку в інших установах та організаціях, акредитованих національним агентством. Ну, там в професійних якихось...

_____. Це не наше агентство, це якраз НАК. Оце агентство акредитацій, всі заклади, які йому утворюються, це для робітничих професій.

І тому і не можуть позбавити їх сертифікату або слюсар, чи сварщик. Він не втрачає, це фізичні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інна Романівна, ви бачили правку 27 авторства Кучеренко-Тимошенко?

СОВСУН І.Р. Да, я бачу її.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримуєте її?

СОВСУН І.Р. Я розумію аргументи двох сторін. Я би контролювала надання послуг освітніх, тобто я би контролювала заклади, які надають ці послуги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Міністерство, скажіть, будь ласка, а воно може жити, якщо воно буде так, як тут прописано, в цій правці?

_____. Якщо ця правка буде прийнята і ця норма залишиться, в принципі, кардинально нічого страшного для нас не трапиться. Єдине, що вона передбачає збір інформації про такі центри, як... *(Не чути)* в Єдиній державній електронній системі. ...*(Не чути)* може змінювати і вибирати місце навчання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інно Романівно, правку 27 бачили?

СОВСУН І.Р. Так, я бачила.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримуєте?

СОВСУН І.Р. Так. Мене не чутно було, мабуть. Ну я би сказала, що радше підтримую, ніж ні, я бачу більше плюсів її підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто окей, я тут собі ввожу, ставлю...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я вам дякую. Якщо до голосування ви переконаєтеся, що щось я помилився разом з автором, ну, нема питань, я не буду наполягати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагадую, автори: Кучеренко Олексій Юрійович, Тимошенко Юлія Володимирівна.

І там є два дієслова. Секундочку, щоб зразу уточнили. У такій редакції: "Професійна підготовка осіб, які мають отримати (одержати) професійну кваліфікацію". Яке дієслово вибрати – отримати чи одержати? Яке вибрати дієслово?

СОВСУН І.Р. Отримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отримати? Тоді "одержати" викреслюємо.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую, Інна Романівна. Я просто, я зараз спробую не гаяти час, але повірте мені, я розумію, що таке аудитор, просто я два слова скажу. Ну, зрозумійте, це ж не просто з вулиці хлопець прийшов, там три дні повчився, або дівчина, не хочу образити, і корочки отримав. Та від його печатки залежить доля, ефект досягнення, гроші бюджетні, ефективно використані чи ні. Це має людина знати будівельні всі речі, електричні, енергетичні, математику вищу має знати. Ну, це ж не просто якийсь електрик, який зубами проводи, не хочу нікого образити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це дуже серйозна спеціальність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна правка тоді

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Далі тепер дивіться, моя пропозиція. Там редакційно є, ви поки його... ви в робочому порядку, поки Михайло, він хоче переконатися, що вона вже... просто технічна, щоб не зупинятися, бо я хочу на принциповій зупинитися. Це ми говорили про...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 27.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Про 27-у, да. Ні, про 41-у, вибачте, 41-а зараз технічна.

Я на 90 правку звертаю вашу увагу, вона для мене дуже принциповою є, і одразу хочу сказати, ще з моєї там міністерської діяльності. Сподіваюся, що як ліберал ліберала ви мене зрозумієте. Це ключова...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 91-а?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. 90-а.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 90-а.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Да. Це ключова правка в стосунках державних органів, використання державного бюджету та органів місцевого самоврядування.

Що нею пропонується? Обов'язковою умовою отримання державної підтримки (допомоги) на впровадження енергоефективних заходів органами місцевого самоврядування та на регіональні програми модернізації об'єктів

інфраструктури є наявність рішення про затвердження місцевого енергетичного плану у відповідних органах.

Зрозумійте, що відбувається останніх 20 років, в тому числі і за моїх часів, коли перебував у міністерстві. Мільярди грошей кудись гатяться, громада, місто не має генерального плану розвитку, не має схеми теплопостачання, не має муніципального енергетичного плану, який би збалансував і сказав, що тут робити – від'єднуватися від центрального, приєднуватися до центрального, утеплюватися або не переходити на автономне і так далі, і тому подібне. Як без цього... Це зобов'язання будь-якого мера, не мостики будувати, не феєрверки з бруківкою, а муніципальний енергетичний план. Це як аксіома. Це закон, за яким він розуміє, що йому в енергетичному плані робити. А ми гатимо бюджетні кошти без цього. Я вважаю, що ми їх стимулюємо цього не робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, щоб ми в термінах розбиралися, що таке "місцевий енергетичний план" максимально простими словами.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. За моїх часів це була схема теплопостачання, вони давно там... Це міністерство треба запитати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А це вже є сталий термін існуючий.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це європейський термін. Оцей місцевий енергетичний план – це документ, який готується цими ж самими, розумієте, енергоаудиторами, фахівцями, науковцями, потім на сесії приймає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що він має зробити?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ну, по суті він визначає, в який спосіб місто вирішує проблеми, в першу чергу теплозабезпечення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Теплозабезпечення.

ГРИБ В.О. (*Не чути*) що треба змінити для того, щоб зробити ефективним.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щоб зробити ефективним, що – електроенергію?

ГРИБ В.О. Систему теплозабезпечення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Теплозабезпечення. Ну, то все, є просто схема розвитку тепломереж.

А ну, міністерство, що на вашу думку таке місцевий енергетичний план чи його реально затверджувати ОМСам?

_____. Шановні колеги! Чути мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чути.

_____. Місцевий енергетичний план – це стратегічний документ, який фактично визначає стратегію розвитку громади в частині відновлювальної енергетики, енергоефективності, розширення або зменшення якихось потужностей, генерації, запровадження якихось джерел ВДЕ або альтернативні енергетики, розвитку, поводження з побутовими відходами. Тобто це досить комплексний документ, який повинен враховувати усі аспекти, які тим чи іншими чином стосуються питань енергетики, енергоспоживання, енергоефективності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку, але ж дивіться, давайте чесно, місцеві органи самоврядування не займаються електроенергетикою, у нас об'єднана

енергосистема. І все, що там робиться, це, перш за все це має погоджувати обленерго, має погоджувати Укренерго, і в нас немає окремої енергосистеми для якогось міста. Якщо тепло, у нас є окрема тепломережа міста і вони за це відповідають.

_____. Локальні, вони локальні є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. То вони є просто... то в електроенергії вони є елементом, частинкою загальної об'єднаної енергосистеми. Що від них ми тут хочемо вимагати, щоб вони будували собі в місті вітряки і сонячні станції, чи що?

_____. В тому числі. Тобто місцеві енергетичні плани – це плани, стратегічні плани, які є пазликами, скажемо так, в частині виконання загальнодержавних стратегій, енергетичної, наприклад, стратегії і стратегії розвитку відновлюваних джерел енергії, і так далі. Тобто, наприклад, енергетична стратегія містить, умовно кажучи, 30-40 відсотків відновлюваних джерел енергії до 30-го року чи до 50-го, значить, в якихось громадах повинні з'являтися відповідні потужності, якісь рішення мають прийматися місцевими радами стосовно будівництва таких об'єктів. І відповідно місцеві енергетичні плани мають передбачати те, яким чином громади, що вони планують і як нам до цього іти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я все одно не зовсім зрозумів, тому що є у нас стратегія, вона говорить, що має бути стільки вітру, стільки сонця і є умовно якесь місто Козятин, там вітер не дує, в межах міста землі мало, бо сонячним електростанціям треба багато гектарів землі. Що він має там встановлювати, що ми хочемо від того міста в частині енергогенерації? У нас же не є якесь натуральне виробництво, що як, не знаю, що все, що ти виготовив, все ти можеш спожити, а більше нічого ти ніде не можеш взяти. Якось воно

виглядає трошки так, на рівні лозунгів по електроенергетиці. По теплу я розумію, по воді теж розумію, по поводженню з твердими побутовими відходами якимось теж розумію, а по газу і по цьому не сильно. Або по газу, що вони мають почати бурити в себе свердловини в місті, щоб в себе газ знайти і далі країну забезпечувати газом, бо в нас стратегія країни, що збільшення видобутку газу? То кожне місто має в себе скважини бурити під землею чи як? Воно ж так не працює і так не може працювати.

СОВСУН І.Р. Андрій Михайлович, але, може, це про споживання, а не про генерацію, про рівень споживання, скорочення відповідно.

ГРИБ В.О. Це про споживання. Абсолютно правильно Інна Романівна зараз говорить. Вони повинні розуміти, якщо місто має свій план розвитку, то вони повинні мати і отакий енергетичний план, тому що вони повинні розуміти, якщо в них буде... будуть вони будувати новий завод якийсь, чи вистачає, чи не вистачає, що потрібно зробити для того, щоб вистачало. Це не про генерацію, що вони повинні самі щось робити, Андрій Михайлович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

А тепер скажіть друге ...*(Не чути)*, яке мене цікавить, значить обов'язковою умовою отримання державної підтримки (допомоги). Що таке державна підтримка (допомога)? Що це таке? Включіть мікрофон і скажіть, що таке державна і наведіть приклад, щоб ми зрозуміли, приклад.

_____. Це державні цільові програми також відносяться до державної підтримки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. Добре. А можна приклад навести?

_____. "Теплі кредити", які були в нас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. "Теплі кредити" . Але це ж було... це ж не було...

_____ . Фонд енергоефективності той самий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секунду. Давайте по черзі. Державна підтримка, "теплі кредити", вони були для окремих громадян, це ж не було для міст, це було для індивідуальних домогосподарств. Тобто, умовно кажучи, є мешканці міста Козятин і хтось подався на "теплі кредити", щоб його взяти, але в самому Козятині не затвердили місцевий енергетичний план. Ця людина може взяти "теплий кредит" чи вона вже не може взяти "теплий кредит", тому що в неї прописка там?

_____ . Даної програми вже немає, але могла.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Могла. Тобто вона могла взяти. Добре. Наведіть приклад такої державної підтримки (допомоги), яка діяла, але перестане діяти, якщо ми приймемо цю правку. Для прикладу на практиці що це, що відбудеться, що зміниться? Хто знає відповідь?

_____ . Давайте я, для прикладу...

ПЕТРУНІН Д.І. Пане Андрію Михайловичу, якщо можна. Дмитро Петрунін, Мінінфраструктури.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

ПЕТРУНІН Д.І. На сьогодні таких обмежень ще немає. У нас, наприклад, так, колеги сказали, були "теплі кредити", зараз є Фонд енергоефективності. Зараз ще у нас починається...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ви питання пам'ятаєте моє чи ні?

ПЕТРУНІН Д.І. Пам'ятаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як воно звучить?

ПЕТРУНІН Д.І. Воно звучить таким чином: як вплине на непредставлення державної підтримки у разі, якщо в муніципалітеті відсутній місцевий енергетичний план. На сьогодні ще ніяк, бо законодавство щодо створення муніципальних енергетичних планів, ми, по-перше маємо до кінця року...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ви, будь ласка, в мене прохання. Якщо комусь важко запам'ятовувати, беріть з ручкою участь. Я скажу, наведіть мені приклад такої державної підтримки, яка діяла, але коли ми приймемо цю норму, то вона перестане діяти, і приклад. Чи таких прикладів немає в принципі?

_____ . Існує.

ПЕТРУНІН Д.І. Поки що немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наприклад.

_____ . Наприклад, для ДФРР був, для ДФРР, фонд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ДФРР був?

_____. Да. От вони дають допомогу, давали на енергоефективність, давали на будівництво стадіонів. От якщо нема...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте, а причому тут будівництво стадіонів до впровадження енергоефективних заходів органами місцевого самоврядування?

_____. Вони давали на все, вони на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так я вам правку читаю, ви правку бачили 90?

_____. Бачили. От вони давали окремо на енергоефективність. Якби зараз він працював і давав гроші на енергоефективність, це Мінрегіон тоді його розподілював...

_____. Давав гроші, саме щоб давав, розумієте. Не позичав, а давав...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто теоретично ДФРР може направляти кошти на такі програми, і ті міста, які цей місцевий енергетичний план затвердять, вони тоді зможуть такі кошти отримати, а ті, які не затвердять, – не зможуть. Добре.

_____. Да, бо там учасники якраз були місцеві...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, дякую.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. До речі... там же в цьому законі є ж, визначено місцевий енергетичний план, там є, воно внесено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. А можна я попрошу зараз: міністерство нехай скаже, потім Максим Миколайович, потім Вікторія Олександрівна.

Міністерство.

_____. Колеги, перепрошую, стосовно чого запитання, можна зачитати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правка номер 90 про те, що обов'язковою умовою державної підтримки, допомоги є затвердження місцевого енергетичного плану.

_____. В цілому концепція і логіка абсолютно правильна і зрозуміла, і я би просто просив би звернути увагу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

_____. ...на 210 рядок, там схожа є правка, я думаю, можливо, деталі потрібно зараз узгодити концептуально...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А схожа правка яка?

_____. 210 рядок напроти 88 правки. Там є враховано, там дуже схожа...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 210 рядок, це попередня правка авторства Совсун чи Пузійчука?

_____. Пузійчук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так це ті самі колеги. Думаю, що правки...

А скільки у нас правок Пузійчука?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так 88-а і 90-а, вони ж практично однакові.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Просто тут додається "регіональні програми, модернізація об'єктів інфраструктури". Тобто про що йдеться мова, в місті не визначились взагалі із своєю стратегією, а починають гроші давати на ТЕЦ чи на котельні, чи на автономне. У них немає стратегії, що робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. 90-а у нас є правка.

_____. Більш ширша ніж...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Більш ширша. Хорошо. Ще бачу підняту руку. Асоціація міст, чи хто це? Секундочку...

_____. Доброго дня, Андрій Михайлович! Шановні народні депутати! Дуже важливе питання підняте, Асоціація міст до першого читання готувала пропозиції в частині якраз місцевих енергетичних планів. Проблема полягає в тому, що Закон України "Про енергетичну ефективність", до якого вносяться зміни і пропонується додати визначення "місцевий енергетичний план", цей закон вже містить нормативний... визначення схоже "План дій сталого енергетичного розвитку та клімату". Це також документ стратегічного планування...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, секундочку. Ви так читаєте, увага втрачається на вашій... Правка номер 90.

_____. Проблема полягає в тому, що на сьогоднішній день уже закон містить стратегічне визначення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правку номер 90, підтримуєте чи не підтримуєте? По цій правці я вас питаю.

_____. Ні.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А чому?

_____. Я поясню. На сьогоднішній день проблема полягає в тому, що на органи місцевого самоврядування поклали дуже багато розробок стратегічних документів, ми стикаємося з тим, що в органів місцевого самоврядування немає ні ресурсу фінансового, ні технічного на розробку цих документів. Це і концепція розвитку громади, це і План дій сталого енергетичного розвитку, який передбачений вже законом. Проблема полягає в тому, що якщо ці документи будуть прив'язані чисто до місцевого енергетичного плану, то орган місцевого самоврядування не матиме ні ресурсу, ні можливості розробити їх і відповідно отримати державну допомогу у майбутньому. У нас були пропозиції до першого читання в цьому контексті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ще раз, я цю історію 25 років чую, що дайте нам грошей, а ми тут їх освоїмо на щось, або візьмемо від'єднаємося від теплоцентралі, здамо на металобрухт, яке там Нікополь да Марганець зробили, і на електрику перейдемо там. І всі очі заплющили, а зараз голову ламають, що робити з цією електрикою. Тому, вибачте, але це не

виправдання. Чому тоді туди державні бюджетні гроші ми мусимо давати на якісь регіональні програми ці? Ну, розробляйте цей документ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно.

_____. Я перепрошую. У нас був яскравий приклад, який працював, поки були ресурси в бюджеті, - питна вода України. Там, де Мінрегіон проводив через свою комісію за принципом співфінансування і самостійно визначав, чи є необхідність, чи немає, там не було ніяких програм відповідно, не було місцевих планів в частині водопостачання, але міністерство контролювало можливість виділення коштів з державного бюджету і приймало або не приймало їх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Добре.

Тут мова лише йде про державну підтримку на впровадження енергоефективних заходів. Тобто це не йде там про школи чи про лікарні, чи про щось інше.

Максим Миколайович, Вікторія Олександрівна, прошу.

ХЛАПУК М.М. Колеги, я хочу звернути вашу увагу, що, напевно, далеко не всі громади прийняли місцеві енергетичні плани хоча б тому, що тільки в лютому цього року Мін'юст зареєстрував методіку розроблення місцевих енергетичних планів. Мені цікаво би дізнатися статистику, а є у нас приклади по кількості і відсотку відповідно там до населення, території, скільки затверджено таких планів.

І крім того, звертаю вашу увагу, що відповідно до і комітетські правки, і правки моїх колег, ми відтермінуємо кінцевий строк, коли громади мають прийняти енергетичні плани. Цей строк відповідно до чинного закону спливає у листопаді цього року...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Миколайович, це ж не по 90 правці.

ХЛАПУК М.М. Ні, це по 90 правці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так у 90 правці воно вступає негайно, як тільки.

ХЛАПУК М.М. Негайно. Але це означає, що фактично...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що вони не можуть отримати державну підтримку негайно.

ХЛАПУК М.М. Вони не можуть отримати. Тобто ми, з одного боку, розширюємо для них строк, коли ви можете ще півтора року справді якісно відпрацювати, затвердити план, а з іншого боку встановлюємо одразу обмеження. План ви можете через рік затвердити, вивчивши методику, яку ви тільки нещодавно отримали, але гроші на енергоефективні заходи ви вже не будете отримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В мене пропозиція тоді, враховуючи ваш коментар, підтримати цю правку, але написати, що з 2026 року обов'язковою умовою державної підтримки на впровадження енергоефективних... є оце. До 2026 року все одно держава там особливо не ...*(Не чути)* відстрочку логічно.

ХЛАПУК М.М. Так, так, так. Я думаю, це оптимальний варіант.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я погоджуюся, схема нормальна. Я просто швидко, щоб ви зрозуміли як воно працює на практиці. Бо колись ми їздили в Смілу, коли її відключали в 19-му році, пам'ятаєте, там... Дивіться, місто Сміла – районний центр, було в них все теплопостачання, трималося на семи потужних споживачах комплексних. Це були лікарні, ПТУ якісь там,

технікуми, розумієте, сім. Потім там дві лікарні відключилися, перейшли немов би на ці пелети, їм... дуже модно було це, і від'єдналися від центрального теплопостачання. У центральній котельні прямо в центрі міста впало теплове навантаження, вона стала працювати на 30 відсотків, собівартість зросла катастрофічно, муніципалітет приймає рішення, затверджують тариф вдвічі більший, щоб покрити цю собівартість. Це дурні... отака дурня, яка робилася і робиться на місцях. Я просто в цій ситуації... їх треба стимулювати і заганяти, щоб вони робили негайно ці документи. Той, хто зробив, той претендує на підтримку. Хто ні – вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович, в Смілі був ще один нюанс. Можливо, було так як ви кажете, але, окрім того, ще було прийнято рішення...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. На газові котельні перейшли, вони...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сміла створила підприємство "Сміла енергоінвест" , де приватний... Туди передали все майно і той...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я вам скажу, хто його зробив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я теж трошки знаю. І відповідно гроші з населення збирали, а Нафтогазу за газ не платили. Нафтогаз перекрив їм газ перед опалювальним сезоном, місто... настає листопад, місто без газу і Петро Олексійович Порошенко в прямому ефірі...

(Загальна дискусія)

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Петро Олексійович включав, коли...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Порошенко, так.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це було, це, як то кажуть, і сумно, і смішно, але в прямому ефірі телебачення Петро Олексійович Порошенко сидить отак от за столом і каже: даю команду включити, поверніть вентиль. І вентиль повертається і мість ...*(Не чути)* за командою Президента. Це, да, це у нас різні такі історії є.

Ну, я пропоную тоді... Прошу, Вікторія Олександрівна Гриб.

ГРИБ В.О. Андрій Михайлович, ви практично зняли з язика. Я дуже вдячна за те, що ми все ж таки даємо можливість зараз містам доопрацювати ці плани і зробити нові, якщо у них немає. У них вже є запобіжники, тому що згідно угоди мерів всі міста, які приймали участь в отриманні коштів від донорської європейської спільноти, вони мали вже мати такі плани. Тобто це вже є запобіжник. Вони не можуть отримати якусь допомогу від цієї програми, якщо у них немає таких планів. Тому яку дату ви, ще раз, запропонували?

ГОЛОВУЮЧИЙ. З 1 січня 2026 року. Чому? Тому що ми зараз даємо відстрочку до осені 2025 року. Відповідно там ще місяць-два десь там є перехідний період, скажемо так – з 1 січня 2026 року.

ГРИБ В.О. Добре. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому що, з другої сторони, треба розуміти, що, да, мають бути якісь стимули, щось має трошки підштовхувати. З другої сторони, є такі міста, умовно кажучи, там на 10 тисяч жителів, і в них там в міськвиконкомі там працює 10 людей, там бухгалтер, у них просто... Ми тут в Києві, у нас є ...*(Не чути)*, USAID, і ми так всі гарно знаємо ці всі слова,

там знаємо, в кого що попросити, нам можуть допомогти. На місцях життя трошки таке приземленіше і простіше буває. Того принаймні перехідний період...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Вони хочуть дорогий ремонт сільради зробити для того, щоб... Зазвичай такі місця дуже люблять такі заходи.

ГРИБ В.О. У них грошей зараз немає.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Немає. І стадіони теж.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович, ...*(Не чути)* Недавно, я дуже рідко беру участь в дискусіях, в коментарях у фейсбуці, але це десь вперше за три роки взяв участь і теж про стадіони були. Виявляється, в Україні всього ...*(Не чути)* 641 місто. Значить, тендер на будівництво стадіону був один лише в Ківерцях Волинської області, і його відмінили. Не було. А ще... Ремонт стадіону всього приблизно...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, не по 200. Сумарно, може, 200, але не кожен по 200 точно. Відповідно близько 10 стадіонів за, який там, 23-й рік 10 стадіонів ...*(Не чути)* А всього в Україні 641 місто.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це непогано, коли є на один стадіон ...*(Не чути)* 90 мільйонів оголошують тендер на стадіон, ну, погодьтеся це якась нісенітниця.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правильно, але треба з цим стадіоном працювати, а не всю Україну 640 міст.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді пропозиція: також її підтримати, але почати з першого січня 2021 року.

_____. Редакційно врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, врахувати редакційно.

По попередньому розібралися там? Олексію Юрійовичу, по попередньому те, що ви говорили...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я не хочу зараз втрачати час, у мене просто на майбутнє прохання. Повірте мені, що або я, або мій помічник, вони б дуже фахово відпрацювали це в робочому, щоб зараз ми не забирали час. Ну, повірте мені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Міністерство інфраструктури. До речі, всі, хто подають правки навіть, тут є помічники. Подали правки, якщо правок багато, тиждень їх зводять. Через 2-3 тижні перепитайте в секретаріату, в Олега, що там, чи наші правки опрацьовуються, яка є думка, тому що іноді буває десь якійсь збій, десь є позиція міністерства... Комунікація потрібна така, як ви кажете, і потрібна... і двостороння буде ще краще.

Міністерство, якщо ми напишемо, що потрібні енергетичні плани для державної підтримки з 1 січня 26-го року. Нормально?

_____. Так, Андрію Михайловичу, ми підтримуємо таку правку, вважаємо це справедливим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей, добре.

Ще бачу піднімає руку Артур.

_____. Ні-ні, вибачте, я помилково.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Згодні, да? *(Шум у залі)*

Окей, значить тоді перша. Яка це була? 5 правка. Про анулювання. Пропонується все-таки, щоб це анулювання було в рамках того механізму, яке описало міністерство, що вони там перекривають доступ до електронного кабінету, якщо людина десь проштрафилася, і вона не може брати... То єсть механізм є. Можливо, він неідеальний, недосконалий, а можливо, і нормальний. Механізм вже на сьогоднішній день є.

СОВСУН І.Р. Андрій Михайлович, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Прошу.

СОВСУН І.Р. Дуже коротко. Я подумала про це. Я не думаю, що ми це виправимо одною поправкою, але концептуально це варто було би робити таким чином. Сертифікат про кваліфікацію, він дійсно там немає терміну дії, це логічно. Але можна розділити сертифікат, який підтверджує кваліфікацію і право проведення певної діяльності. Якщо би ми розділи доступ до професії і підтвердження кваліфікації, то це було би простіше зробити. Я не пропоную це зараз виправити, але по деяких професіях врегульовано, то саме так виплавлено. І мені здається, я не знаю, може, Артур відкоментує, чи ви думали про цей варіант, але розділити підтвердження кваліфікації і доступ до професії, це так робиться в інших врегульованих професіях і може є сенс в цьому напрямку подумати і по енергоаудиторах так само.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можливо. Тут зараз там дійсно важко буде прям цією правкою зробити. А так дякую. Ви, Інна Романівна, включаєтесь постійно на різному фоні, знаєте, як тревел-блогер там, я і доба, я і Нью-Йорк.

СОВСУН І.Р. Я і Оболонь.

_____. На фоні неенергоефективного будинку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Ви навіть можете подумати і опрацювати там разом з Сергієм Володимировичем, разом з Нагорняком, підкомітетом, разом з міністерством, разом з Держенергоефективністю подумати, як тут можна зробити. Я за все хороше. Окей?

СОВСУН І.Р. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Це була п'ята. Наступна була яка? 27 плюс, тільки викреслюю слово "одержати", залишаєте слово "отримати". 27-у підтримуємо. 5-у відхилено. 27-а підтримати. І 90-а підтримати редакційно, почавши з фрази "з 1 січня 2026 року".

Чекайте. По цьому питанню у нас там треба ж правильно зробити. Нам треба доключити, правильно?

_____. Андрій Михайлович, я перепрошую, я все ж таки трошки техніко-юридично, оскільки ця частина про обов'язковість умови отримання державної підтримки є в тілі закону. Бажано не туди прописувати дату, а в прикінцевих та перехідних окремо зазначити, що частина п'ята статті 6 Закону України "Про енергетичну ефективність" набирає чинності з 1 січня 2026 року. Все одно нам Головне юридичне управління зауваження зробить. Прошу це врахувати під стенограму, щоби сформулювати її максимально коректно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, нам головне, щоб була суть. Це як, це потрібно буде в прикінцеві, це буде правка там? Або ми її, щоб нумерація сильно не мінялася, ми її перенесемо в кінець і вона буде мати останній номер там в перехідних положеннях, або якщо можна тут, то щоб була тут. Тобто головне нам, щоб була ця правка і вона починалася, що з 1 січня 2026 року.

_____. Ми можемо перенести, вона готувалася саме до редакції першого читання, до того конкретного положення...

_____. Ми можемо, ми ж прийняли 90-у в редакційній, в редакції, ми її приймаємо як редакційну... враховуємо редакційно і прописуємо тоді її.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Окей.

Тоді я пропоную включити на підставі статті 15 Закону України "Про комітети Верховної Ради України" до таблиці окремим голосування та підтримати комітетські правки 1, 16, 67, 143, 160, 161, це шість таких правок. За результатами обговорення прийняти рішення: підтримати редакцію законопроекту, що викладена у правій колонці порівняльної таблиці, з урахуванням нашого сьогодення, що ми підтримуємо 90 редакційно і що ми підтримуємо 27-у.

З урахуванням результатів обговорення і врахуванням включених відповідно до статті 15 Закону України "Про комітети Верховної Ради України" комітетських правок 1, 16, 67, 143, 160, 161 рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду у другому читанні проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо урегулювання повноважень центральних органів виконавчої влади у сфері

забезпечення енергетичної ефективності (номер 10393) прийняти в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

ГРИБ В.О. У мене ще правка одна, яку відхилено, а я хочу її озвучити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка, номер?

ГРИБ В.О. 12.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правка номер 12. Що ж там такого в тій 12 правці?

ГРИБ В.О. В 12 правці йде мова про те, що в новому законопроекті необхідно надати перелік будівель промислового та сільськогосподарського призначення, об'єктів енергетики, транспорту, зв'язку, оборони, складів, будівель, призначених для проведення богослужінь та заходів релігійних організацій, та інших, які в Законі про енергоефективність там просто прописано ці види приміщень, які не потребують обов'язкового енергоаудиту. А ми хочемо це поправити і прописати, що нам необхідно перелік всіх тих будівель. Це якось дуже дивно виглядає, беручи до уваги те, що, по-перше, енергоаудит він коштує грошей, по-друге, давайте візьмемо якийсь склад, який не потребує енергоаудит...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А який там, ще раз, перелік зачитайте. І хтось може прокоментувати або з міністерства, або з Держенергоефективності? З міністерства..

ГРИБ В.О. Це не ви, це просто якийсь, вибачте, нонсенс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перелік будівель скажіть.

ГРИБ В.О. Тут йде: перелік будівель промислового, сільськогосподарського призначення, об'єктів енергетичних, транспорту, зв'язку, оборони, складів, будівель, призначених для проведення богослужінь та релігійних заходів релігійними організаціями та інших будівель. Тобто такі, які на сьогоднішній день, давайте просто церкву візьмемо, який енергоаудит, про що ми взагалі говоримо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. До речі, там можуть бути втрати енергії.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А які ми, до речі, тарифи застосовуємо?

СОВСУН І.Р. Там у них пільги є, якщо у них є пільги, так точно треба проводити аудит.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку. Давайте міністерства.

_____. Шановні колеги! Дійсно, на сьогодні ... *(Не чути)* енергетична ефективність будівель передбачає випадки... будівлі, для яких сертифікація енергетичної ефективності є не обов'язковими, точніше не є обов'язковими, а не здійснюються, не може бути здійснена. І в сьогоднішній редакції положень норм закону це формулювання звучить як вичерпний перелік, до якого входять будівлі промислового, сільськогосподарського призначення, оборони і релігійні. Але на практиці окрім цього переліку будівель є ще інші види будівель, щодо яких у нас на сьогодні не встановлені мінімальні вимоги і щодо яких сертифікацію енергетичної ефективності здійснювати неможливо. Наприклад, льодові арени, стадіони або іншого роду подібні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Знову стадіони.

_____. Більше того...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Стадіони – так стадіон.

_____. ...*(Не чути)* встановлення мінімальних вимог до такого роду будівель, вона як би не поширена також при ... *(Не чути)*. Тому згідно цього положення стосується... головна мета, головна зміна цих положень полягає в тому, щоби додати в кінці: та інших будівель, щоби постановою Кабінету Міністрів ми могли включати інші певні види будівель та яких ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку.

Тобто правка 12, яка говорить: підпункт 1 пункту 7 розділу I законопроекту зміни до статті 2 Закону України "Про енергетичну ефективність будівель" виключити, цей підпункт виключити. Ви підтримуєте її, щоб виключити?

_____. Ні.

ГРИБ В.О. Ні, вони не підтримують, вони хочуть додавати ще. Але тоді ви повинні розуміти, що потрібен не перелік будівель, а перелік видів будівель.

_____. Абсолютно, стосовно видів – абсолютно ні, ніяких заперечень немає.

ГРИБ В.О. Ну, так давайте додамо це...

_____. Види враховані, там же написано, що перелік видів будівель, це правка Олексія Юрійовича і Пузійчука, і Мороза.

ГРИБ В.О. А, ну тобто це же вони врахували свої правки.

_____. Да, да.

ГРИБ В.О. Якщо враховано, то...

_____. Воно враховано, видів...

ГРИБ В.О. Да, тому що звучало воно, ну, уявляєте: перелік?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, секундочку. Ще раз, ми тоді 12 правку можемо врахувати чи ні?

_____. Ні, бо вона виключає, вона виключає.

ГРИБ В.О. В.О. Я тоді не наполягає, якщо це враховано вже нормально, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Правка 11 вирішує вашу цю.

Зараз, секундочку. Да, Олексій Юрійович. Прошу, вам слово.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Андрій Михайлович, ну, я хочу щоб ви послухали. Ви ж зачитали резулятивну, да, частину?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Половину, да.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Половину з неї. Я просто, ну, і для колег, і для вас особисто спеціально хочу акцентувати увагу. Бо я розумію, що ми туди

переносимо правки певні закону, ну, дублюємо, я однозначно це підтримую, це треба робити. Дай бог, щоб 6133 ми з вами розуміємо, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Да, я знаю. Я єдине, просто звертаю тоді вашу увагу, що те, що там наслідки по прийняттю цих правок, вони непогані, але вони ще більше будуть вимагати визначення ринкової ціни і ринкових індикативів на газ. І тому просто закликаю якомога швидше опрацювати і зареєструвати законопроекти на стимулювання біржової торгівлі.

Дякую.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дивіться, ще одна... Тільки ж краще не в останній момент це кажіть. В нас була правка про обов'язковий енергоаудит, який має проходити раз в чотири роки. І там встановили, що зараз цей обов'язковий енергоаудит по величині підприємства, тобто по його обороту, по кількості людей, які там працюють. Але оборот і кількість людей не означає, що воно споживає електроенергії багато, і це трішки критерій так собі. І Держенергоефективності попросило поміняти критерій, щоб було в залежності від споживання. І ми говоримо, що цей енергоаудит раз в чотири роки має бути, якщо 100 тисяч мегават-годин на рік і більше споживається електроенергії.

І в нас про це є дві правки. Правка 102, відповідно там враховано, і вона врахована редакційно. І є ще правка 103, там забули це зараз вписати. Відповідно пропонується аналогічно врахувати редакційно, і 100 тисяч мегават-годин прописати так само і в правці 103, щоб 103 і 102 були правки однакові. Правильно, Держенергоефективності? Правильно.

Інна Романівна Совсун, ви можете на якомусь новому фоні знову включитися до нас? Інна Романівна?

СОВСУН І.Р. Можу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Смачного. А, ні, зараз в машині, нормально. Так по-моєму, що навіть плаття поміняли чи ні?

СОВСУН І.Р. Давайте обговоримо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ваші правки 102 і 103.

СОВСУН І.Р. Так, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щоби обов'язково енергоаудит був не від обороту, бо це може бути просто якийсь трейдер і від кількості людей, а від обсягів споживання електроенергії. І вчора з Держенергоефективності говорили, вони кажуть: 100 тисяч мегават-годин у рік – це норм. Відповідно 102 – врахована частково і 103 – так само робимо врахована частково, щоб і там, і там було, враховано редакцій буде, щоб і там, і там було 100 тисяч. 100 тисяч мегават-годин у рік, мегават-годин, не мегават, а мегават-годин у рік, да. Це попадуть тільки крупні підприємства, ми для всіх дрібних цього не це. Це тільки там суперкрупні, для яких це не проблема. Великі, тільки великі, да, це...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, їм це не потрібно. Ні, в майбутньому скоріше всього, що воно прийде, що має бути і менше, але ми не хочемо бігти

попереду, як то кажуть, паровоза так-от. Так що відповідно і правка 103 врахована редакційно.

Того ще раз: підтримати редакцію законопроекту, що викладена в правій колонці порівняльної таблиці, враховуючи ті правки, які ми обговорити, і в тому числі 103 – редакційно. Запропоновано до розгляду комітету з урахуванням результатів обговорення і врахуванням включених відповідно до статті 15 Закону України про комітету Верховної Ради комітетських правок 1, 16, 67, 143, 160, 161, рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в другому читанні проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання повноважень центральних органів виконавчої влади у сфері забезпечення енергетичної ефективності (номер 10393), прийняти в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Проект закону про внесення... все.

Прошу, які ще?

_____ . 27 і 90.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, 27 і 90, так, як ми обговорювали. І 103 теж так, як ми обговорювали. Відповідно буду йти алфавіту.

Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волинець Михайло Якович. За.

Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович.

Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.

Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович. Красов Олексій Ігорович.

Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз Володимир Вікторович.

МОРОЗ В.В. Мороз – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик Роман Миронович.

МУЛИК Р.М. Мулик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк Сергій Володимирович.

НАГОРНЯК С.В. Андрій Михайлович, добрий день. І, колеги, доброго дня. Андрій Михайлович, скажіть, будь ласка, яке питання голосуєте зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми зараз голосуємо праву колонку таблиці, яку ми обговорили тут на комітеті і обговорили ще з Держенергоефективності. Держенергоефективності підтримує, міністерство підтримує і всі твої колеги, які голосували до цього, також підтримують.

НАГОРНЯК С.В. Андрій Михайлович, ми теж обговорювали якраз з Держенергоефективності добу тому, тому мій голос теж – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Супер. А скажіть, будь ласка, ви зараз у відрядженні теж, я розумію, так?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. В Казахстані він.

НАГОРНЯК С.В. У відрядженні, так. У відрядженні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Добре. Я не буду питати, де ви є, хоча у нас сьогодні така була тема, фоном була, обговорювалася, хто де сьогодні у нас, хто на Оболоні, а хто...

НАГОРНЯК С.В. Я в Республіці Казахстан, Андрій Михайлович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Знаємо, ми відстежуємо ваше...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Успіхів, успіхів там на дипломатичному фронті. Це важливо.

Пивоваров Євген Павлович.

НАГОРНЯК С.В. Спасибі.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Припутень Дмитро Сергійович. Припутень Дмитро Сергійович.

Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анна Костянтинівна, а ви сьогодні в Києві чи ні?

СКОРОХОД А.К. В Києві.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Може, будете в комітеті сьогодні десь ближче до кінця дня?

СКОРОХОД А.К. Якщо встигну повернутися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. За. І окремо хочу зазначити про позитивну роботу комітету в межах засідання. Гарно відпрацювали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. За. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шипайло Остап Ігорович.

Юнаков Іван Сергійович.

ЮНАКОВ І.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрченко Олександр Миколайович. Юрченко Олександр Миколайович!

Скільки у нас получається? 19? 19 голосів "за".

Да, ми правки на комітеті обговорюємо, ми на комітеті приймаємо рішення, так що навіть якщо десь то того щось було не обговорено, у когось є питання, то на комітеті у нас не формальність, а у нас реальне обговорення і реальне прийняття рішень.

Наступне питання – це проект Закону про внесення змін до деяких законів України у сфері енергетики та теплопостачання щодо уточнення положень, пов'язаних із дією воєнного стану. Це на доручення Голови Верховної Ради був внесений законопроект, який чітко показував, до якого рішення про воєнний стан приймається який закон, для того, щоб була у нас в законодавстві однозначність. Досить технічний законопроект, але, тим не менше, з 24 лютого 22-го року було прийнято досить багато законодавчих

актів, які регулюють правовідносини під час воєнного стану. За результатами дослідження з'ясувалося, що вони містять тимчасові норми, але не мають чіткого посилання на збройну агресію Російської Федерації. Це створює невизначеність щодо їхнього застосування після завершення воєнного стану.

Отже, метою законопроекту є конкретизація положень у законах "Про ринок електричної енергії", про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання, "Про ринок природного газу", "Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання", яка полягає у прив'язці тимчасових положень до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року щодо запровадження воєнного стану. Прошу підтримати цей законопроект в першому читанні за основу. А взагалі-то давайте за основу, за основу.

Прошу Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Я пропоную, безумовно, підтримати цей законопроект і одночасно звертаю увагу колег, що ми давно обіцяли Держенергонагляду і уряду, ми загальмували з розглядом змін до Закону "Про теплопостачання", обговорення, воно у нас нікуди не рухається.

Якщо треба провести фахово обговорення, готовий, і пропоную дати окреме доручення, для того щоб фахово відпрацювати з ОМС, там проблеми, і з тепловиками.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нам би знайти компроміс між всіма, щоб тут всі були почуті.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте. Давайте на наступному тижні тоді десь, підберемо дату, щоб зробити.

Відповідно законопроект номер 9381. Про включення в порядок денний і рекомендувати підтримати в першому читанні за основу.

Бондар Михайло Леонтійович.

Волинець Михайло Якович.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович.

Юффе Юлій Якович.

ЮФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.

Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович.
Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз Володимир Вікторович.
Мулик Роман Миронович.

МУЛИК Р.М. Мулик - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк Сергій Володимирович.

НАГОРНЯК С.В. Нагорняк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Припутень Дмитро Сергійович.

ПРИПУТЕНЬ Д.С. Припутень – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шипайло Остап Ігорович.

Юнаков Іван Сергійович.

ЮНАКОВ І.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрченко Олександр Миколайович.

МОРОЗ В.В. Мороз – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз – за. Прийнято.

МОРОЗ В.В. Мороз – за. І Юрченко – за, ми з ним розмовляли, просто Сашко на бойових і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що нехай він сам скаже. А якщо... нічого страшного, якщо він... Він сьогодні голосував же, він на комітеті присутній, так що все нормально.

МОРОЗ В.В. Все, тоді все нормально.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 19 отримується? 19 – за. Рішення прийнято.

Переходимо до третього питання: Закон України про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері впровадження "розумних мереж". Простий закон, коротенький закон. Готувало Міністерство енергетики, говорить про "користувач мікромереж", говорить, що таке "мікромережа", що таке "острівний режим мікромережі", що таке "розумні мережі", "системи енергетичного менеджменту (куди ж без нього?) мікромережі". І він в контексті того, щоб в нас могла працювати особливо критична інфраструктура, він може мати значення.

Чи Міністерство енергетики зараз з нами на зв'язку є?

ВЛАСЕНКО Ю.М. Да, Андрій Михайлович, на зв'язку. Юрій Власенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Просимо підтримати. Ми вносимо в закон виключно термінологію, яку ви озвучили. Оскільки у нас уже розроблена концепція впровадження "розумних" електричних мереж до 2035 року, і з метою приведення закону до європейських норм, і правильне тлумачення всіх цих термінів, ми зробили такі відповідні зміни до двох законів - це "Про ринок електричної енергії" та "Про енергетичну ефективність", - де запровадили відповідні терміни.

Є прохання підтримати. Хочу зазначити, що Комітет Верховної Ради з питань інтеграції України до Європейського Союзу також підтримав цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Супер.

Давайте ще запитаємо регулятора. Нагадаю, що в них теж була своя позиція. Регулятор з нами на зв'язку є чи немає?

КАЙДАШ Р.Ю. Добрий день. Руслан Кайдаш, член НКРЕКП.

Ми також цей законопроект опрацьовували, були певні, несуттєві, зауваження. Але до, скажімо так, уже цієї редакції зауважень немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Прошу, Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я пропоную підтримати. Я думаю, що якщо і буде якась дискусія, то на другому читанні ми її спокійно можемо провести.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Вікторія Олександрівна Гриб, прошу.

ГРИБ В.О. Андрію Михайловичу, я надіслала вам пропозиції щодо розширення деяких дефініцій цього законопроекту. Це якраз стосується дефініції розумні мережі, а також дефініція острівний режим мікромережі. Я розумію, про що говорить пан Власенко, що нам потрібно бути, щоб наші стандарти також відповідали стандартам Євросоюзу. Але на сьогодні, коли ми знаходимося в ситуації постійних відключень і коли в нас постійний напад на нашу енергетичну систему, дуже важливо все ж таки повністю розуміти, що таке острівний режим мікромережі.

Тому я додала, трошки розширити ці дефініції, дуже прошу все ж таки розглянути можливість внести ці доповнення ще на першому читанні, на етапі. Якщо це неможливо, то тоді після... між першим та другим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, давайте підтримаємо лише в першому читанні і будемо розглядати перед другим читанням і подивимося. До першого читання в нас були такі ці, і потім прийшли до висновку, що краще, що закон нібито більше говорить про те, що комітет зміни до першого читання вносити не може. Повторне перше, або коли є альтернативні, тоді можна "д" доопрацьований ось.

Тому давайте тоді підтримаємо до другого читання, підтримаємо тільки за основу в першому читанні і щоб рекомендувати...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ще пропоную не гнати там скорочення термінів, щоб...

ГРИБ В.О. Да, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, добре, можемо без скорочення термінів, приймається.

Хто тоді за те, щоб включити в порядок денний і підтримати, рекомендувати підтримати за основу законопроект номер 11083, прошу голосувати.

Бондар Михайло Леонтійович. Бондар Михайло Леонтійович.

Волинець Михайло Якович.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович.

Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович. А... *(Не чути)*
включені, да, там? Камельчук Юрій Олександрович

Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, наступає вечірній пік, виключіть, будь
ласка, все-таки кондиціонер.

Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович.

Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз Володимир Вікторович. Мороз Володимир Вікторович!

Мулик Роман Миронович.

МОРОЗ В.В. Мороз – за. Мороз – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз – за.

МУЛИК Р.М. Мулик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Нагорняк Сергій Володимирович.

НАГОРНЯК С.В. Нагорняк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Припутень Дмитро Сергійович. Припутень Дмитро Сергійович!

Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна. Скороход Анна Костянтинівна!

Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. Я – за. І звертаю увагу, що справжній тревел-блогер у нас Сергій Нагорняк. Подивіться на красюди довкола нього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, це точно, тут згоден.

Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шипайло Остап Ігорович. Шипайло Остап Ігорович!

Юнаков Іван Сергійович.

ЮНАКОВ І.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрченко Олександр Миколайович.

Так, маємо 17, так? 17 – за. Рішення прийнято.

Четверте питання, це питання ратифікації, де комітет не головний. Можливо, ми четверте і п'яте питання, де комітет не головний, одним голосуванням? Є потреба обговорювати? Значить, зараз ми подивимося.

Питання номер чотири. Ми переходимо до, де у нас голосування є, але наш комітет не головний. Це проект Закону про ратифікацію Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля (автор – Президент України, номер 0265). І проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення термінологічних неузгодженостей (автор – Кабінет Міністрів України, номер 11200).

Я пропоную, оскільки ми там комітет не головний і наша роль чи наше голосування мають трошки менше значення, ніж там, де ми комітет головний, то одним голосуванням підтримати два відповідних проекти і тоді переходити потім вже будемо до шостого питання.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

Хто за те, щоби проект Закону 0265 за основу та в цілому підтримати і проект Закону 11200 підтримати за основу, тобто в першому читанні?

Бондар Михайло Леонтійович.

Волинець Михайло Якович.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович. Жупанин Андрій Вікторович!

Іоффе Юлій Якович.

Іоффе Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.
Кісільов Ігор Петрович. Кісільов Ігор Петрович!
Кіт Андрій Богданович. Кіт Андрій Богданович!
Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігоревич. Красов Олексій Ігоревич!
Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз Володимир Вікторович.

МОРОЗ В.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик Роман Миронович.

МУЛИК Р.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк Сергій Володимирович.

НАГОРНЯК С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ С.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Припутень Дмитро Сергійович.
Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна. Скороход Анна Костянтинівна!

Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. За.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Андрій Михайлович, порадуйте, Камельчук - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук - за. Прийнято.

Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шипайло Остап Ігорович.

Юнаков Іван Сергійович.

ЮНАКОВ І.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрченко Олександр Миколайович. Юрченко Олександр Миколайович!

В нас є 17 голосів "за". Відповідно прийнято.

Я, до речі, хочу ще оголосити, як ви дивитесь на те, щоб через тиждень, у наступну середу, ми провели комітет десь після обіду, в другій половині

дня, і, можливо, там розглянули питання. (*Шум у залі*) Ми не знаємо, що буде, просто в середу в другій половині дня. І, можливо, там розглянули питання про ці атомні блоки, де є наш законопроект. Якщо профільний підкомітет щось хоче, теж якесь обговорення зробити, то до того часу можливо зробити, або вже на комітеті тоді обговоримо і подивимося, які там ще питання. Тобто щоб ми орієнтувалися, тоді середа друга половина дня наступного тижня. І там можна буде вживу більше обговорити...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. (*Не чути*) Закон про будівництво атомки. Це серйозний розгляд, нам тоді треба... Я маю на увазі, що щось треба робити ключове.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І у нас ще одне питання сьогодні, яке потребує голосування. Далі вже у нас піде без голосувань.

Тому питання шість. Інформація Голови підкомітету з питань енергетичної безпеки Вікторії Олександрівни Гриб щодо результатів засідання підкомітету від 22 квітня 2024 року.

ГРИБ В.О. Шановні колеги, я хочу подякувати всім членам підкомітету з енергетичної безпеки, які приймали участь у засіданні підкомітету 22 квітня, на якому розглядали низку питань щодо функціонування енергетичної системи, безпеки енергетичної системи.

Були запропоновані деякі рішення в протоколі, якій всім було розіслано. Сподіваюся, що ознайомилися. На сьогодні хотілося б прийняти, виділити деякі з тих рішень для того, щоб проголосувати і продовжувати працювати в цьому напрямку.

Перше, що пропонується, це звернення до парламентів та урядів наших партнерів з приводу допомоги, тому що допомога необхідна. Я розумію, що партнери допомагають, міністерство працює, але все ж таки цієї допомоги недостатньо. Ми всі розуміємо, наскільки вразлива сьогодні наша

енергетична система, тому пропоную тут продовжувати працювати. Я дивлюся, якраз відповідальними, голова визначив, що це може бути дві людини: Гриб та пані Інна Совсун. Пропоную так і зробити, щоб ми напрацювали ці звернення і скоріше їх відправили.

По другому питанню. Це валютне регулювання Національним банком. Ми всі знаємо, що деякі зміни вже були прийняті, але, на превеликий жаль, на сьогодні, поспілкувавшись з низкою енергетичних компаній, і не тільки енергетичних, розуміємо, що цих змін було недостатньо. Це накладає обмеження сьогодні на, в першу чергу, поновлення критичної інфраструктури, і, в другу чергу, будуть проблеми продовжуватися з інвестуванням в енергетичну галузь.

Тому пропоную все ж таки зробити звернення, напрацювати в першу чергу, які саме зміни необхідні на сьогодні, і потім зробити звернення до Кабміну і Національного банку.

Третій напрямок. Це безпосередньо нам, можливо, і створити робочу групу, чи на базі підкомітету, і подивитися, щоб зробити все-таки пріоритетизацію, яким чином на сьогодні відновлювати об'єкти критичної інфраструктури з тих коштів, які йдуть з національного бюджету, і також кошти, які залучаються від міжнародних донорів. Щоб в нас не було, що ми просто розпорошуємо ці кошти, які нам надаються, чи допомогу, і відновлюємо так, що це не є ефективним і, дійсно, не приводить сьогодні до того ефекту, який нам вкрай необхідний.

І четвертий напрямок. Тут би я хотіла проговорити також і долучити до співпраці Олексія Юрійовича Кучеренка, який піднімав також питання відповідальності за прийняття рішень, щоб ми подивилися наше законодавство, тому що на сьогодні поки що не зрозуміло, хто ж таки несе відповідальність за роботу критичної інфраструктури і яке рішення необхідно приймати, і подивитися, які зміни в законодавстві нам необхідно зробити. Все, намагалася бути... дійсно, використовувати мало вашого часу,

тому що розумію, що це вже практично останнє питання, яке потребує голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Олексій Юрійович. Прошу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

По-перше, хочу подякувати пані Вікторії за таку активність фахову і наполегливість в цьому питанні, там, дійсно, безліч проблем. Це дуже добре, що ми як мінімум означаємо свою зацікавленість, рух, намагання контролювати ці речі, уряду завжди це корисно, повірте мені, щоб не відривався від народу.

По-друге, я свою особисту думку, підтримуючи цей проект рішення... Ви пропонуєте проголосувати його, так?

ГРИБ В.О. Так, так.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Підтримуючи цей проект рішення, я просто хочу звернутися до колег, в першу чергу до колег від коаліції, монокоаліції. Ви знаєте, що після двох місяців баталій було прийнято правильне, як на мене, рішення по створенню ТСК, спеціальної комісії, підкреслюю, по фортифікації. Я вважаю, що все рівно це питання, якщо воно є в суспільстві, треба давати на нього відповідь, ніякої катастрофи там не буде. І тому так само дуже прошу колег підтримати і створення такої ж фахової у закритому режимі комісії, яка би дослідила не тільки і не стільки кошториси, які на укриття енергетичні пішли, скільки взагалі, як приймалося рішення, наскільки посадові особи повноцінно оцінили ефективність цього рішення і які в результаті наслідки цього рішення, коли ми витратили безліч грошей, повірте, не зрозуміло на що. Я переконаний, що їх набагато краще можна було на енергобезпеку витратити.

І останнє. Пані Вікторія, я член же вашого підкомітету стовідсотково...

ГРИБ В.О. Так.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. ... як товариш і друг пропоную перед наступним засіданням обов'язково до того обговорити і питання, які виносяться, і підготовку для того, щоб ми з матеріалами були, і порядок ведення для того, щоб більш ефективно працювати з урядовцями, чиновниками, з якими ми будемо відпрацьовувати ці документи. Я маю на увазі всіх членів підкомітету. Тут саме підготовча робота, вона забезпечить, щоб ми більш ефективно працювали на засіданнях і комітету, і підкомітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Дивіться, по другому питанню. Ми звертаємось там до Кабінету Міністрів щодо рішення НБУ. Тут два моменти. По-перше, Кабінет Міністрів вже, по-моєму, своє рішення прийняв. У нього було своє рішення, щоб дозволити, але фінальне рішення про це приймає не Кабінет Міністрів, а НБУ. Тому звертатися до Кабінету Міністрів щодо рішення НБУ, по-перше, Кабінет Міністрів вже сказав своє слово, по-друге, це може трошки неповага до НБУ, тому що якийсь третій орган має його заставити прийняти якесь рішення, чи як. Ну так...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, можливо, до НБУ.

Друге. Оскільки там під ці питання ще зав'язані там МВФ і, можливо, наші якісь там партнери західні, можемо написати: відповідальна Гриб, Совсун Інна Романівна?

ГРИБ В.О. Навіть якщо там буде ще Герус, Кучеренко та інші, то залюбки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб, Совсун Інна Романівна.

І третє. Давайте ми тут проголовуємо, щоб ми підготували відповідний лист і ми його на комітеті, можливо, розглянемо чи ми подивимось, там, може, редакційно... *(Шум у залі)* Там треба просто коректно, тому що тут як воно прописано, що ми їм кажемо: повідомте нам строки, в які ви приймете позитивне рішення. Але ж вони не обіцяли, що приймуть позитивне рішення, можливо, вони його і не приймуть. Того тут треба все-таки цей регулятор незалежний треба трошки так більше цей... вдосконалити...

ГРИБ В.О. Я погоджуюся. Просто питання треба доопрацювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або просто щоб їм сказати, що просто надайте обґрунтування, там яка ваша позиція по цьому питанню і надайте обґрунтування. Навіть якщо вони вважають, що непотрібно надавати дозвіл, вони можуть приймати будь-яке рішення, вони незалежні. Але кожне своє рішення вони мають обґрунтувати. Отут вони залежні, тут не мусять рішення обґрунтувати, тому що вони не є в вакуумі десь. Тому тут трошечки це от може як би якось переписати, щоб вони нам дали свою позицію і сказали, чому так. Тому що, в принципі, формально взагалі-то якщо говорити чесно, закрити очі на всі імена там, на всі назви, компанії, не компанії, Конституція говорить, що всі форми власності рівні по закону. Якщо дали державним, треба дати приватним або не давати ні державним, ні приватним.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ні, право оплачувати відсотки по кредитах. Треба діяти тоді строго по принципу: якщо ні, то всім – ні. Правила мають бути одні для всіх. Якщо да, то всім – да. І, можливо, навіть оце-от якби і сказати, на чому тоді базуються такі подвійні стандарти і різний підхід, коли

регулятор теж має закривати очі на те, які це компанії, кому вони належать, кому вони не належать. Якщо регулятор бачить, що для макрофінансової стабільності це ризики, тоді не давати нікому. Якщо це допустимо, тоді давати всім. Оце незалежне і, я би сказав так, сліпе регулювання, сліпе в хорошому розумінні, як Феміда з пов'язкою на очах.

І по останніх теж. Просто в третьому питанні важко зрозуміти, що ми хочемо добитися, але давайте це... Там в загальному, да, таке це... давайте...

(Не чути)

ГРИБ В.О. Більше інформації, яким чином все ж таки цей розподіл проводиться, щоб ми розуміли, і чи є там критерії, все інше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Я підтримую. Є ще в когось якісь коментарі?

Тоді ставлю на голосування питання номер шість – підтримати оці пропозиції Вікторії Олександрівни Гриб. Хто – за, прошу голосувати.

Бондар Михайло Леонтійович.

Волинець Михайло Якович. Волинець Михайло Якович.

Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович.

Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.

Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович.

Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Олександрівна, працюйте над голосами, все на грані.

Мороз Володимир Вікторович.

МОРОЗ В.В. Мороз – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та ні, все буде добре.

Мулик Роман Миронович.

МУЛИК Р.М. Мулик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк Сергій Володимирович. Сергій Володимирович.

Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Припутень Дмитро Сергійович.
Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.
Совсун Інна Романівна.
Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Твій голос був золотим.
Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шипайло Остап Ігорович.
Юнаков Іван Сергійович.
Юрченко Олександр Миколайович.
13. Треба ще 14-й голос.

ГРИБ В.О. Нагорняк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк Сергій Володимирович.
Юнаков Іван Сергійович.
У кого ще шанси у нас є? Красов Олексій Ігорович.
Припутень Дмитро Сергійович.

Совсун Інна Романівна.

Напишіть в чат, щоб хтось включився ще.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)*

ГРИБ В.О. Інна Романівна, заходить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна.

Нагорняк Сергій Володимирович.

ГРИБ В.О. Алло, Сергій Володимирович, давай я тебе на гучний зроблю, щоб ти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ні, краще по відео, все-таки по відео лінк натисне...

ГРИБ В.О. Це питання протоколу підтвердження...

ЮРЧЕНКО О.М. Юрченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрченко – за? Юрченко – за, так?

Юрченко був за, правильно, чули всі? Юрченко – за.

14 голосів – за. Рішення прийнято. Є, прийняли.

Совсун також "за", так?

СОВСУН І.Р. Так, вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інна Романівна, також "за".

15 голосів "за. Рішення прийнято. Дякую.

Є наступне питання – це про проект Національного плану з енергетики та клімату. Великий документ, який зараз Міністерство економіки розробляє для того, щоб знайти баланс між екологією, енергетикою, економікою. Допомагає в цьому питанні DiXi Group, наскільки я знаю. І сьогодні вони мають бути з нами на зв'язку, щоб презентувати нам основні елементи цього проекту Національного плану з енергетики та клімату. Прошу...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Його мусимо розглянути, підтримати, прийняти до відома?

ГОЛОВУЮЧИЙ. До відома, просто до відома.

(Загальна дискусія)

Просто для того, щоб ми розуміли цей документ, тому що він стосується енергетики в значній мірі, викидів енергетики.

Прошу скажіть, будь ласка, у нас є хтось з Міністерства економіки чи в нас є DiXi?

СОБОЛЕВ О.Д. Олексій Соколев, заступник міністра тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю, Олексій! Вітаю!

_____. DiXi тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. DiXi також тут Добре. Супер!

Тоді передаю слово вам. Якщо треба якийсь вступне слово або якщо можемо перейти до презентації, то давайте це робити.

СОБОЛЕВ О.Д. Дякую дуже.

Шановний Андрію Михайловичу і шановні панове депутати, дякую за цікавість до цього документу. Зараз, щоб одразу стан його поставити, ми

плануємо прийняти його в наступні кілька тижнів рішенням Кабінету Міністрів. Це стратегічний документ країни, для успішної реалізації якого потрібна координація всіх гілок влади, тому ми активно залучаємо і депутатський корпус і робимо подібні презентації на відповідних комітетах. Так само говорили з комітетом екологічним і говорили з економічним комітетом, тому що це от така комплексна робота. Тому дуже радий сьогодні представити його вам.

Національний план – це обов'язковий документ для всіх країн-членів ЄС та членів Енергетичного Співтовариства. Не лише його наявність, але й структура чітко регламентується Європейським Союзом. І, як і всі країни ЄС, Україна має розробити свій план. І ми розробили його відповідно до цього регламенту і цієї структури.

Що таке план? Він збирає всі цілі, на які ми як уряд, як країна вже погодилися в енергетиці, в "зеленому" переході. І ці цілі, які Україна має досягнути до 2020 року. Це або міжнародні наші зобов'язання, такі як Паризька угода чи Угода про асоціацію. Або цілі, які уряд вже затвердив в стратегічних документах.

Національний план формує бачення як буде виглядати картина майбутнього, коли всі ці цілі і зобов'язання будуть досягнуті, і також моделює та що необхідно в яких секторах зробити, скільки ресурсів в яких секторах необхідно витратити для того, щоб цих цілей досягти.

Так. На слайд номер 3, будь ласка. З самого початку написання проект Національного плану був... проект був предметом публічного обговорення, ми провели більше дев'яти публічних секторальних обговорень цього документа. В березні провели обговорення в рамках Конгресу регіональних влад із залученням близько... більше 800 представників міст і громад, представляли документ і в Брюсселі, провели його обговорення з Європейською комісією, зібрали письмові коментарі, зауваження від усіх ЦОВВів і зараз формуємо фінальну його редакцію. Так само ми проводили

перемовини з сусідніми країнами, бо це одна з вимог Регламенту. Молдова відгукнулася, і ми так само з ними синхронізували розробку цього плану.

Проект Національного плану має отримати та рекомендації Енергетичного Співтовариства. І зараз, власне, цей проект плану знаходиться на розгляді у Енергетичного Співтовариства.

Жоден план не буде працювати, якщо під нього немає відповідних ресурсів. І ми хочемо використати конференцію в Берліні для того, щоб, по-перше, побудувати процес виконання плану разом з нашими партнерами, щоб були спільні якісь керівні органи, які наглядають за виконанням стратегії. І так само залучити додаткові фінансування, да, масивне на виконання плану для того, щоб здійснити цей "зелений" перехід для України.

І я хочу передати зараз коротке слово експертній команді для представлення кількох деталей з цього плану. Романе, будь ласка.

_____. Дякую, пане Олексію.

Отже, як сказано, сама структура задана вимогами Регламенту по п'яти вимірам енергетичного союзу ЄС. План поділений на дві частини. Перша, власне, викладає цілі, цільові показники, яких планується досягти, а також ті політики і заходи, які, власне, мають вести до цих цілей. Друга частина – це, власне, аналітична частина, яка говорить про те, що необхідно здійснити моделювання, і ми його здійснили, за підтримки колег з Інституту економіки та прогнозування НАН України для того, щоби дійсно показати, до ті політики і заходи, які є, і ті, які заплановані, вони дійсно досягають тих цільових показників, які в плані викладені.

Знову ж таки деяке методологічне пояснення, що план, він має включати серед іншого опис існуючих політик і заходів, тобто тих інструментів, механізмів, політик, які вже визначені або законами, або іншими нормативними актами і заплановані, тобто ті варіанти, які ще перебувають на стадії обговорення, але мають реальний шанс бути ухваленими та реалізованими. Тут, звичайно, ми також дивилися на

законодавчу активність і ті акти, які нам необхідно буде ухвалити в тому числі для виконання міжнародно-правових зобов'язань на шляху до набуття членства в Європейському Союзі.

Говорячи про основні цілі політики і заходи, ви бачите, тут основні цілі, знову ж таки вони взяті з тих документів, які вже регламентують їх, тобто, наприклад, що стосується скорочення викидів, досягнення частки відновлювальних джерел енергії, диверсифікації постачання і так далі, тобто це те, що вже визначено або стратегічними документами, або нашими міжнародними зобов'язаннями, в тому числі регіональним, у тому числі рішенням Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства по цілях для всіх країн Енергетичного Співтовариства до 2030 року.

На виконання цих цілей є в плані каталог політики заходів. Ви бачите, що загалом їх більше 140, переважна більшість з них, звичайно, зосереджена на реформуванні наших ринків. Це мова йде і про електроенергію, і про ринок газу. І є, звичайно, значна частина, яка стосується енергоефективності і кліматичної політики, так. Тобто в розділі "Декарбонізації" у нас кліматична політика і політики, які пов'язані зі скороченням викидів, і політики, пов'язані зі стимулюванням розвитку відновлюваних джерел енергії.

Тепер дозвольте коротко дати слово команді, щоби вони могли розповісти про ті політики, які є у відповідних сегментах.

Юлія Огаренко.

ОГАРЕНКО Ю. Доброго дня, шановні колеги. На слайдах ви бачите зараз основні політики за напрямком "Декарбонізація". Я не буду звертати увагу, детально розповідати про всі, а хочу звернути уваги лише на декілька, які стосуватимуться саме законодавчих змін у найближчій перспективі.

Перше – це два основних інструменти кліматичної політики: це інструменти вуглецевого ціноутворення, це податок за викиди двоокису вуглецю. Зараз у нас є цей податок, так, у Податковому кодексі, зараз планується реформування цього податку. Міністерство фінансів і

Міністерство докільця розробляють цю реформу і вона запланована в Національній стратегії доходів протягом 24-25-го року. І очевидно, що коли буде напрацьована дорожня карта реформи, потрібно приймати зміни відповідні до Податкового кодексу.

Далі, наступний наш важливий інструмент кліматичної політики – це національна система торгівлі квотами на викиди... викидів парникових газів. Яке наше давнє зобов'язання ще з часів підписання Угоди про асоціацію і нам вже потрібно її досить терміново запроваджувати цю систему, вже немає далі куди відкладати, зараз розроблено вже Міндовкільця на обговоренні дорожня карта з запровадження системи торгівлі викидами. І найближчі, в цьому, в наступному році має бути розроблений і затверджений Закон про систему торгівлі викидами.

Наступний слайд. На цьому слайді хотіла б звернути увагу також на інший інструмент фіскальної політики - це підвищення акцизу на пальне до мінімальних рівнів в ЄС. Також наше вже нове зобов'язання передбачене Національною стратегією доходів, це ми маємо зробити до 2029 року, запровадити... підвищити акцизи на пальне, і це відповідно теж потребуватиме змін до Податкового кодексу. І наразі вже завершує обговорення Закон України "Про основні засади державної кліматичної політики", це так званий climate law, теж важливий закон, який потребує схвалення в цьому році.

І наступний слайд. На цьому слайді основні політики за напрямками декарбонізації, я впевнена, що ви знайомі з ними всіма. Хочу згадати лише про новий інструмент, який ми включили до сценарію додаткових заходів і які пов'язані із законопроектом (*нерозбірливо*), це саме встановлення обов'язкової частки вмісту рідкого біопалива в обсягах бензинів автомобільних. Тобто цей законопроект фактично прив'язаний до політики... для стимулювання галузі рідкого біопалива.

Тобто це, власне, основні такі заходи політики, які потребуватимуть змін законодавчих і відповідно залучення вашого комітету до розгляду цих проектів законів.

Дякую.

СОБОЛЕВ О.Д. Дякую.

Наступний блок – енергоефективність. Олена Байда.

БАЙДА О. Добрий день, шановні народні депутати. На цьому слайді представлені основні політики за виміром енергоефективність. Більшість з цих політик вам дуже добре знайомі, оскільки, власне, комітетом був прийнятий Закон "Про енергетичну ефективність", який регулює більшість з цих інструментів. Також були прийняті зміни до Закону про когенерацію, яким також були внесені зміни, які стимулюють високоефективну когенерацію. Дякую за підтримку сьогодні законопроекту 10393, яким впроваджуються зміни також в частині регулювання окремих інструментів.

І якщо говорити про законодавчу роботу комітету, ще одним блоком питань, які залишаються на порядку денному, є питання сфери теплопостачання, зокрема існуючі накопичені борги. Тут ми маємо дві частини проблеми – це, по-перше, борги держави перед теплокомуненерго за компенсацією різниці в тарифах, тут ми маємо зареєстрований законопроект 10383, який був розроблений міністерством і зареєстрований народними депутатами. Разом з тим наразі відповідно до нашого меморандуму з МВФ урядом проводиться робота з аудиту такої заборгованості і вже за результатами аудиту очікується оновлення представленого механізму врегулювання цієї заборгованості.

І друга частина цього проблемного питання – це вже борги підприємств сфери теплопостачання перед постачальниками природного газу. Тут також нещодавно був зареєстрований законопроект 11273, розроблений урядом, який пропонує механізм реструктуризації такої заборгованості і також

встановлює окремі, скажімо, елементи загального нового регулювання сфери теплопостачання. Зокрема, наприклад, пропонується закріпити необхідність впровадження стимулюючого тарифоутворення, а наразі у нас були плани впровадити таке тарифоутворення, але вони по факту не працюють. І також важливим питанням є покладення на Кабінет Міністрів повноваження з координації центральних органів виконавчої влади, тут ми маємо на увазі Мінінфраструктури і НКРЕКП в частині розроблення підходів до формування тарифів і взагалі регулювання галузі. Наразі ми маємо такий дуалістичний підхід до регулювання сфери такого постачання. І власне, на Кабмін покладаються повноваження, якимось чином звести це все до загального знаменника.

Я думаю, що це основні такі ключові питання. Буду передавати слово далі колегам. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене ще проханнячко, щоб, можливо, в 5 хвилин вписатися, бо ми ще хочемо якісь питання вам теж задати трошки. Добре?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Прямо, щоб не забути, я б задав питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, уже в кінці.

Давайте 5 хвилин презентація, і ми тоді питання будемо мати ще.

_____. В частині енергобезпеки знову ж таки багато політик визначені Національною економічною стратегією по оновленню енергетичної стратегії. Хотів би звернути увагу на те, що український план, на відміну від планів інших країн, містить суттєву частину політик, спрямованих на захист і забезпечення стійкості об'єктів критичної інфраструктури як тих, щоб визначено відповідним Законом "Про критичну інфраструктуру", так і нових, які буквально за останні два роки з'явилися і в частині експерименту щодо інженерно-технічного захисту, так і в частині

нових програм або ініціатив, спрямованих на забезпечення об'єктів критичної інфраструктури резервними джерелами живлення. В принципі, тут законодавче забезпечення по більшості заходів є. Єдине, хотів би звернути увагу на проект Закону щодо проектів національного інтересу, який сприятиме розбудові інтерконекторів і таким чином диверсифікації джерел і шляхів поставок енергії.

Наступний блок, будь ласка, колеги.

_____. Добрий день, шановні народні депутати! Я спробую дуже швидко. Це блок, який присвячений розвитку внутрішнього ринку електричної енергії та його інтеграцію з європейськими ринками.

На слайді представлені такі основні групи політик, тому що в НПЕК їх насправді більше, вони більше деталізовані, але тут основні групи, і такими ключовими напрямками це є розвиток інтеграції ринку електроенергії України з ЄС в рамках market coupling. Відповідно зараз розробляється ключовий оцей проект, дуже досить великий такий законопроект, який має імплементувати Electrical integration package, я надіюся, що скоро надійде теж у Верховну Раду, який унормує багато питань, пов'язаних із інтеграцією.

Також ключовим, на наш погляд, буде забезпечення реальної незалежності Регулятора. І це теж вимагатиме певних законодавчих змін. Завершення повноцінної імплементації REMIT для того, щоб Регулятор міг здійснювати ефективно функцію нагляду ринкового і також реакції на можливі випадки недобросовісної поведінки. Відповідно поступове прибирання прескепів і впровадження технічних обмеження, як це є на європейському ринку, бо це теж одна з ключових умов для market coupling.

І відповідно поступова мінімізація перехресного субсидіювання для цін на електроенергію для населення, що теж передбачено українським планом, один із заходів там буде – розробка дорожньої карти по лібералізації ринків електроенергії і газу. І в рамках неї буде теж реалізовуватися поступове приведення цін до ринково обумовленого рівня. І низка політик, пов'язаних з

впровадженням нових генеруючих потужностей. Ви теж сьогодні на комітеті обговорювали. Серед них це запуск нарешті конкурсів на будівництво потужностей з відповідними стимулами. А також ми передбачили розробку дорожньої карти розвитку розподіленої генерації, щоби якимось врегулювати цей процес і зробити його, ну, таким більш контрольованим. І деякі діючі політики, які були запроваджені в рамках Закону 3220 і підзаконка теж прийнята Регулятором, в принципі, вже готові для впровадження нових форм участі у ринку електричної енергії. І дві політики, пов'язані з розвитком мереж. Я думаю, на цьому я завершую. Якщо будуть питання – можемо далі деталізувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу.

_____. Добрий день. Продовжуючи частину, яка стосується ринку, енергетичних ринків, ми хотіли виділити декілька напрямків. Ви бачите на екрані, що деякі заходи передбачають потребу в прийнятті законопроектів. Це і законопроект про внесення... закон, внесення необхідних змін до Закону про мораторій і інші зміни, які передбачені законопроектом 6133, в тому числі і по інших питанням.

І йдеться про... А можна, будь ласка, перший слайд, це другий слайд. Дякую. І заходи, які стосуються впровадження регламенту, тобто розбудови, які потрібні для розбудови ...*(Не чути)* інфраструктури. І загалом цей напрямок стосується забезпечення комплексу заходів для забезпечення газовидобутку, в тому числі законопроект 4344 ...*(Не чути)* і додаткові заходи стосовно розвитку виробництва біометану.

Мій колега ...*(Не чути)* який стосується лібералізації цін на енергоресурси, які передбачені ...*(Не чути)* 26-го року. Уряд має затвердити дорожню карту лібералізації і інші заходи, просто зараз через брак часу важко ...*(Не чути)*

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є ще щось доповнити?

_____. Є про дослідження інновацій і платоспроможності. Знову-таки через брак часу можемо опустити, але тут мова іде про, скажімо так, інновації, ринку дослідження інновацій для того, щоб наші виробники ставали частиною цих ланцюгів доданої вартості і мали можливість підтримати ті реформи, які передбачаються в рамках інших вимірів.

На цьому, мабуть, все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович, прошу, запитання.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Ну, я насправді свою думку і запитання, якщо хочете. В принципі, документ – хороший документ, дуже хороші, всім знайомі терміни, ви вже їх чули, безумовно, і підтримуємо. Ми ж всі підтримуємо ці пункти, однозначно, і все таке інше. Тут, в першу чергу, питання, чим допомогти, в чому ви бачите нашу місію. Бо, розумієте, от навіть, наприклад, по пунктах, які там швидко.

По енергоефективності. Ви тут пишете плюси: Державна цільова економічна програма підтримки термомодернізації будівель. Немає у вас цієї програми, на жаль, хоча ми вам доручали два з половиною роки тому зробити її Законом відповідним про енергоефективність, "Прикінцевими положеннями". Так само Державна цільова програма енергетичної модернізації підприємств-виробників теплової енергії. Так само немає цієї цільової програми, так само, як і по водоканалах немає відповідної програми. Про борги. Та це ми законом доручали уряду, вам же, в 2022 році врегулювати борги, які накопичувалися по різниці в тарифах до 2022 року, і

не допустити наступні. На жаль, ні того, ні іншого не зроблено. І я розумію, яка там величезна діра, і ніхто до кінця не розуміє, що робити.

До чого я все веду? Я можу тільки порадити, розумієте, бо, безумовно, тут якась відповідальність і депутатів, може, і наш комітет, і інші комітети, і взагалі робота Ради. Але мені здається, розумієте, коли пишеться такий потужний план, потужний він, комплексний, він торкається дуже різних сфер, ну, настільки має бути жорсткою дисципліна виконання, розумієте, настільки жорсткою відповідальність за несвоєчасне виконання того чи іншого рішення закону, норми закону або доручення уряду, бо інакше воно не спрацює. Якщо в плані передбачено, що програма має бути 2 роки тому, а її немає, то ви ж розумієте, що навколо неї так само, ну, нічого. Це просто в результаті робить з цієї презентації хороший документ декларативний, але, на жаль, в практичному плані він, на жаль, не працює. Ну, жаль, вчергове.

Я не хочу вас зайвий раз критикувати, і такі самі документи і до того були і так далі. Тому ...*(Не чути)* давайте швидше, мабуть, скоріше говорити, як руки, ноги переробити цьому плану, розумієте, як організаційно його посилити, проконтролювати, стимулювати там, в тому числі держапарат, який своєчасно не виконує, розумієте, цю роботу, ніж вчергове будемо там презентувати.

Тобто я – за, я підтримую. Не знаю, що ми далі можемо зробити. Но дисципліна виконання плану – це запорука його успіху. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, Вікторія Олександрівна Гриб.

ГРИБ В.О. Колеги, я дякую за презентацію.

Єдине що, чесно кажучи, я здивована, чому коли розроблявся цей план, а все ж таки план з енергетики та екологія, нас не було запрошено, наприклад, до робочої групи. Питання, які ви піднімаєте, дуже важливі питання, я сподіваюся, що ми брали за основу також реалістичність можливих заходів, які необхідно приймати. Ми обов'язково подивимося зараз

на цей нацплан. Наскільки я розумію, це не просто такий план на папері, це план, це наші зобов'язання також перед Євросоюзом, і це дуже важливо, можливо, на цьому етапі вже проговорювати ті якісь, я не знаю, виключення з правил, які існують взагалі для держав Євросоюзу і для тих, котрі є зараз кандидатами в члени Євросоюзу, тому що у нас є війна.

Тому зі свого боку обов'язково подивлюся на всі запропоновані дії. І також з енергетичної безпеки хотілося б зустрітися з колегами, які приймали рішення, які пропонуються рішення, для того щоб ми подивилися, що там є реалістичного, а що потребує ще доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є якісь коментарі ще, можливо, від DiXi, чи від міністерства?

_____. Від міністерства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від міністерства, прошу.

СОБОЛЕВ О.Д. Стосовно виконання, це, власне, наша зараз робота, яка по тому, як план зараз буде прийматися, ми не хочемо, щоб це стало ще одним документом. З іншого боку, до рішень Верховної Ради, до рішень Кабінету Міністрів додається ще міжнародний вимір, тобто це наше зобов'язання, це зобов'язання по інтеграції в ЄС. І що написано в цьому документі, ми маємо виконувати, тому що так само воно буде регулярно перевірятися і буде частиною умов нашої інтеграції.

Тому знову-таки виконати те, що в плані написано, нам здається, буде більш реалістично з планом ніж без плану. І це якраз спільна робота, і так само можемо долучити депутатів робочої групи по виконанню цього плану. Тому що, звісно, роль Верховної Ради буде так само дуже велика.

ГРИБ В.О. Пане Олексію, але хотілося зазначити, я розумію, що у нас є зобов'язання перед міжнародними партнерами. Але знову ж таки ситуація змінюється дуже швидко, і ми розуміємо треба реалістично підходити до цих всіх питань. З приводу СВАН, наприклад, боюся, що деякі положення ми не зможемо просто реалізовувати. Тому давайте подивимося ще раз, можливо, проведемо зустріч безпосередньо по тих питаннях, які у сфері енергетики? для того, щоб ми розуміли, як і наскільки воно буде реалістично. Це по-перше.

По-друге, наскільки я знаю, Міністерство енергетики також пропунувало якісь зміни, але їх не встигли включити тільки тому, що дуже поспішали надати зараз Енергетичному Співтовариству. Я сподіваюсь, що Енергетичне Співтовариство надасть свої рекомендації, але хотілось би подивитися, що там саме надавали Міністерству енергетики і чому не включили. З нашого боку будемо дивитися, наскільки реалістично буде виконувати всі ті заходи, які ви запропонували.

Дякую.

СОБОЛЕВ О.Д. Дякую.

Я ще раз наголошу, що тут немає нових зобов'язань, це компіляція по суті і моделювання, що головне, тих зобов'язань, які ми вже на себе взяли, якраз реалістично, що треба і чого не вистачає для того, щоб виконати все, що ми пообіцяли. І стосовно Міненерго, ну, ми подивимося, бо з ними дуже щільна праця над усім. Я бачу, команда каже, що з ними вже розмовляли і в план зауваження їх включили. Тут немає бути питання.

І стосовно його перегляду. Це так само ми проговорювали з європейцями, що, враховуючи нашу ситуацію, супер ...*(Не чути)* для будь-якої країни Європи, план буде регулярно переглядатися ...*(Не чути)* реалістичним. Тобто ніхто не натягне нас там, що, наприклад, що хоч політика, як приклад, відмовитися від вугілля, всі розуміють, що Україна не може зараз розбалансувати свою систему без цього і ніхто не штовхає на

якісь там нереалістичні очікування запису, щоб просто це був папірець. Тому тут, мені здається, доволі конструктивні ...*(Не чути)*

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Андрію Михайловичу, в мене пропозиція план цей підтримати, безумовно, взяти до відома, мабуть. Але якщо ми щось корисне хочемо зробити, то було б непогано продумати, як моніторинг такий. Ми ж можемо це на базі комітету зробити моніторинг свій для того, щоб колегам допомагати і стимулювати саме з виконанням цього плану. Це непросте завдання, одразу хочу сказати, це такий і для секретаріату, і для депутатів, але це було б доречно в цій ситуації по питанням, безумовно, які входять в компетенцію нашого комітету.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дивіться, вам дякуємо за презентацію. У нас вона є щ в такому вигляді – в електронному. Ми всім нашим депутатам передамо, хто по відео, хто вживу, щоб ми всі могли ознайомитися.

Далі. Якщо в нам будуть якісь додаткові питання, то ми розуміємо, Олексій від уряду, Олексій Соболев контактна відповідальна людина, заступник Юлії Свириденко.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ви саме енергетику ведете, я так розумію?

СОБОЛЕВ О.Д. І корпоративне управління.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. І корпоративне управління.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тоді будемо далі спілкуватися. Вам дякую за презентацію. Спасибі за всю інформацію, яку ви надали. І будемо опрацьовувати, будемо вивчати ті матеріали, які ви надали. Спасибі.

І у нас наступне питання одне, Олексій Юрійович, так, як ви говорили, стан розрахунків на ринку електричної енергії між суб'єктами цього ринку, зокрема між учасниками ПСО. Ми розглядали це питання досить регулярно минулого року. І ми бачили, що осінню була динаміка не якась навіть, а позитивна, я б сказав. Потім, взимку, вона якось була рівна, а потім вона стала погіршуватися весною.

Давайте, я би хотів, щоб ми сьогодні заслухали Енергоатом, Укргідро, ГарПок і когось із...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Два слова, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович, прошу, вам...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Да-да, однозначно, тут, безумовно. Дякую, Андрій Михайлович, що ви підтримали пропозицію обговорити це швидко і оперативно, щоб зрозуміти, що відбувається.

Я просто звертаю увагу, бо і в засобах масової інформації місяць-півтора тому почала з'являтися інформація, що там якийсь пішов повний такий, аномалії, розумієте, по цих розрахунках.

Я швидко вам наводжу дані, да. З березня 2024, якщо починаючи, спостерігається накопичення боргів ГарПоку перед ПУП, перед постачальниками універсальних по ПСО. На 25 травня заборгованість Гарантованого покупця перед ПУП, зверніть увагу, 24,3 мільярда, 13 було мільярдів за 2023 рік і 11,3 за буквально 4-5 місяців цього року. Ну, це аномально, зрозуміло, да?

Борг Енергоатома за червень-серпень складає за тією інформацією, що я маю, 14,9 мільярда гривень. І ці борги, дивіться, зі звіту Гарантованого

покупця відомо, що борг за березень зріс на 0,6, за квітень на 0,5, а за травень на 10 мільярдів гривень, тобто загальний борг виробників на сьогодні складає 26,5 мільярда гривень.

Якщо статистика і відсоток платежів до січня 2024 був 65 відсотків, в травні відсоток взагалі нульовий. Я так розумію, що це в очікуванні завтрашнього рішення уряду, крана завтра буде з якимось рішенням уряду. В цій ситуації я хотів би в першу чергу послухати, а що саме відбувається. Я для себе хочу зрозуміти, це неправильно порашований ПСО механізм або це порушення виконавської дисципліни цього механізму. І, безумовно, постане питання, а що зміниться, якщо буде прийнято завтра урядом рішення, про яке ви всі здогадуєтесь?

Дякую, Андрій Михайлович, за надане слово. І давайте послухаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, я думаю, це не може бути в очікуванні завтрашнього рішення, тому що тоді взагалі все буде просто: просто пересташ платити – і вся держава має щось робити. Тому все-таки я так розумію, що причина в тому, що в нас було, що в березні-квітні знизилась ціна електроенергії, і ще навіть в лютому вона почалась знижуватися, тому що газ в Європі дешевшає. І, з другого боку, весною почали зупинятися блоки в ремонт. Тому це генеруюча потужність стала менша – і ціна електроенергії на РДН стала менша. Але те, що я порашував, виручка компанії за травень, дійсно, найнижча за останні десь – те, що я рахував, - 8-9 місяців, найнижча виручка. Але, тим не менше, за травень вона десь відсотків на 17 є нижчою, аніж за жовтень минулого року, чи за жовтень, чи за вересень, на 17 відсотків. Тобто це може пояснювати, чому ПСО стало менше оплачуватися на 17, ну, нехай на 20 відсотків, на 20-25 відсотків. Але якщо ПСО грошове стало виплачуватися менше на 100 відсотків, то це вже щось не те, це вже є ще питання, може, чогось іншого.

Тому певне зниження платежів – воно зрозуміле. Але коли зниження платежів, грошових платежів, відбувається майже повністю, то тут хотілося б

почути пояснення, яка є ситуація, тому що звідси починаються і платежі далі по всьому іншому ринку.

Чи є у нас Гарантований покупець, і чи є в нас Енергоатом сьогодні на зв'язку?

КОТІН П.Б. Енергоатом тут. Доброго дня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Петро Борисович, прошу, вам слово. Яка у вас ситуація сьогодні? Що ви можете по ПСО виконувати, що не можете? І яке ваше бачення зниження платежів, які були останніми місяцями?

КОТІН П.Б. Дуже дякую, Андрій Михайлович, за запрошення.

Шановні народні депутати, у нас ситуація яка: ми 100 відсотків ПСО оплатили за січень, за лютий, за березень 95 відсотків, ну, майже 100 відсотків, і закритих 88 відсотків у нас оплачено. За травень поки що не сплачувалось. На сьогодні заборгованість по бухгалтерському обліку становить близько півтора мільярда гривень.

Насправді ми очікували набагато більше, до 10-и ми очікували на цю дату, але насправді ситуація не така погана: півтора мільярда на сьогодні є. По фактичному виконанню 7 мільярдів 726 мільйонів гривень, але по видачі нам акта відповідного буде... *(Не чути)* через наказ Міністерства енергетики. Таким чином півтора дійсно у нас не вистачає виробітку для того, щоб у повному обсязі зараз закрити заборгованість, яка була скорочена за попередній рік, вона була скорочена на 5 мільярдів 853 мільйони гривень. Заборгованість була, як пам'ятаєте, на початок ще 23-го року, на початок 24-го року становила на рівні 14 там... 14,8 мільярда гривень у нас, на сьогодні от півтора мільярда ще додалось.

Ситуація, вона подібна тій, яка була в попередньому році. Зараз у нас сьогодні вісім енергоблоків працюють, але два дні і ви бачите, що нема обмежень через те, що два блоки от включили два дні тому. Але через два дні

у нас виходить черговий блок і там, я думаю, що Укренерго вже буде надавати обмеження, і дійсно у нас не буде вистачати виробітку. Ця ситуація буде два місяці тривати, після цього у нас поступово блоки, оті, які зараз будуть вводитися, вони прийдуть знову до мережі і після цього ми зможемо закривати, то єсть одного. І також трудно сейчас сказати, як ці два місяці буде проходити, тому що ви всі знаєте, що там постанова виходить про тарифи і по зміні цінових обмежень. Зараз ціна зросла, ми продали достатньо високо на наступний місяць. Тому зараз, я думаю, ситуація буде виправлятися поступово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Дякую, Петро Борисович.

В моєму розумінні, враховуючи те, що ціна виросла через дефіцит електроенергії вже зараз, я навіть не кажу, про те, що буде з 1 червня, то десь відсотків на 80 ви це ПСО покривати можете. Яке ваше бачення?

КОТІН П.Б. На сьогодні так. І фактично, як я вам сказав, ми очікували, що 10 мільярдів буде. На сьогодні 1,5 мільярда тільки заборгованості. Це і через те, що ви сказали, що змінилися умови на ринку. Як буде в наступному місяці, ми побачимо. Ну, принаймні така ситуація відповідно зберігатися до вересня місяця, коли ми знову починаємо погашати попередню заборгованість.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Чи є запитання? Олексій Юрійович, прошу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Петро Борисович, добрий день, вітаю вас! Зі звіту Гарантованого покупця, оце я його звіт дивлюся, за березень борг 0,6 мільярда гривень, а за квітень 0,5, а за травень вже 10. Тобто там відбулося і оце ж зростання, воно фізично. І я, коли дивлюся ці графіки, я розумію, що навіть якщо зараз підуть платежі, то вони за борги будуть, вони не за реально

поставлену енергію. А чому падіння таке кардинальне відбулося платежів, саме мова йде про квітень-травень?

КОТІН П.Б. Так, Олексій Юрійович, вітаю вас. І це питання про те, що актів немає по бухгалтерському обліку. Як вони будуть акти, то це йде зарахування взаємної заборгованості між ПУП, ГарПоком і нами. І фактично ця чиста заборгованість, вона 1,5 мільярда. Але та заборгованість, яка є, наприклад, за квітень місяць, на сьогодні 7 мільярдів 726. Але ж її от 6 мільярдів 200 буде зараховано зустрічними...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тобто взаємні це будуть борги?

КОТІН П.Б. Чистий борг там 1,5 мільярда. А насправді зараз на сьогодні є незарахований один на один через наказ міністерства. Якщо більш детально от з розрахунками, тут мій фінансовий директор сидить поруч, якщо потрібно, я їй передам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, Петро Борисович. В принципі, в загальних цифрах зрозуміло.

Зараз ми ще в ГарПока також візьмемо інформацію. Вам ще інформація, через тиждень, в наступну середу після обіду плануємо розглянути законопроект той, який є по Хмельницькій АЕС, тому було б добре, якби ви були в Києві і змогли прийти на комітет, щоб ми цей законопроект розглянули.

КОТІН П.Б. Безумовно. Дуже дякую за пропозицію. Я буду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Гарантований покупець, прошу.

_____. Добрий день, шановні народні депутати, шановні колеги. Щодо розрахунків, Олексій Юрійович, цифри правильні. Енергоатом також надав інформацію, яка... я підтверджую, що це цифри правильні.

Станом на сьогодні, якщо сегментувати і чітко зазначити, то загальна заборгованість у нас перед постачальниками універсальних послуг станом на сьогодні складає 24 мільярди гривень, з них 14,8 мільярда гривень – це заборгованість за 23-й рік і заборгованість за 24-й рік складає величину, яка дорівнює 10 мільярдів гривень за травень, півтора мільярда гривень за квітень-березень місяць. Заборгованості з вересня 23-го року по квітень місяць майже немає. За березень-квітень разом це півтора мільярда гривень, а за травень 10 мільярдів гривень.

Гарантований покупець в той же день, коли отримує кошти, всі кошти, які він отримав, направляє відразу постачальникам універсальних послуг. Заборгованість за квітень і травень, за квітень і березень відповідає заборгованості безпосередньо тій, яка є Енергоатома перед нами, за 23-й рік так само відповідає заборгованості Енергоатома перед нами. За травень місяць ми ще не отримали в цьому місяці жодної копійки, тому ми не могли спрямувати ці кошти Енергоатому, постачальнику універсальних послуг. Частка прогнози послуги Енергоатома складає 7,7 мільярда гривень, частка Укргідро складає 2,4 мільярда гривень, що, якщо скласти, це 10 мільярдів гривень.

Слід відзначити, що постачальники універсальних послуг отримують станом на зараз, щодня отримують залишки енергетичної енергії, які можуть надати виробники. Тобто фактично протягом місяця набігає сума десь орієнтовно від 2 до 4 мільярдів гривень вартість електричної енергії, тобто фактично ми протягом місяця їм зараз сплачуємо електричну енергію. По результатам місяця, коли вже будуть фактичні акти за травень місяць, будуть проведені взаєморозрахунки за наказом Міненерго № 132. Тобто фактично, якщо ми не отримаємо коштів від Енергоатома і Укргідроенерго, заборгованість 10 мільярдів гривень, то проведуться розрахунки на суму від

2 до 4 мільярдів гривень. І таким чином заборгованість очікувана в разі відсутності коштів за травень складе десь орієнтовно біля 6 мільярдів гривень.

В принципі, якщо є запитання, готовий відповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тобто скажіть, будь ласка, як ви оцінюєте динаміку, яка є, і наскільки зараз ситуація загрозлива, чи вона, в принципі, відповідає поточній кон'юктурі, а при зміні кон'юктури вона покращиться?

_____. Дивіться, фактично з початку роботи комітету і з вересня по лютий зовсім заборгованості нема. Слід відзначити, що за лютий і січень фактично ...*(Не чути)* отримали оплату фактично живими коштами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ви просто зрозумійте, оце рішення, в тому числі по побутових домогосподарствах, яке приймалося з 1 червня минулого року, воно було прийнято для того, щоб ту ситуацію виправити не на три місяці чи на чотири місяці, а щоб її виправити на якийсь довгий період часу і встановити, зацементувати цю стабільність, щоб там було більш-менше все нормально. Того те, що воно до лютого чи до цього щось прожило - це добре, але хотілося, щоб воно і далі, ситуація була явно кращою і динаміка була такою, скажемо, терпимою. Окей, вашу позицій зрозумів.

Ще єдине що скажіть по платежах, виробниках з відновлювальних джерел енергії, яка у вас ситуація. Там трошки покращення є, я так розумію, і якихось проблем...

_____. Я відповім, Андрій Михайлович. Скажу так, що сталося за пів року? За пів року завдяки прийняттю Верховною Радою змін до Закону 3320 розблокувалось підписання актів. Ми склали станом на зараз акти за 16 місяців, це за чотири місяці, вересень-грудень 22-го року і за весь

23-й рік, комісія затвердила ці послуги, Енергоатом почав виплачувати заборгованість і, в принципі, ми виробникам зменшили заборгованість на 9,3 мільярда гривень по минулому періоду. Але відбулося зростання заборгованості, тобто, в принципі, ми погасили заборгованість, загалом зменшили на 9 мільярдів гривень ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів.

_____. Тобто стабільність... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто там ситуація стабілізувалася і накопичення боргів там за рік не відбулося, а відбулося зниження боргів. А в мене ще ситуація тепер...

_____. З попереднім періодом знизили, але за 24-й рік відбувається... на 6,2 мільярда гривень зросли вони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки, на якому рівні йдуть поточні платежі? Наприклад, за квітень розраховалися на скільки відсотків?

_____. Доповідаю. За квітень, по відсоткам я скажу, за квітень ми розраховались на 71 відсоток.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 71 відсоток. Тобто...

_____. Зараз за березень – 80 відсотків, за лютий ...*(Не чути)*, за січень ...*(Не чути)*

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А не рано аналізувати травень?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А в травні що може бути?

_____. Питання в тому, що зараз у нас тут є проблематика щодо підписання актів з НАК "Укренерго", і тому питання щодо погашення заборгованості буде також визначним після підписання актів з НАК "Укренерго".

ГОЛОВУЮЧИЙ. А так за останні там три місяці (квітень, березень, лютий) цей рівень платежів складає 70 відсотків?

_____. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів.

Це тому, що є якісь там нюанси там з післяплатою чи ще з чимось таким? Чи просто тариф НЕК "Укренерго" не покриває і більше грошей не збирається для оплати "зеленим"?

_____. Поки кошти, які є в тарифі НЕК "Укренерго", якщо річні кошти, то, в принципі, вони покривають ту величину послуги, з якого вона складається. Питання полягає в тому, щоб НЕК "Укренерго"... В нас з НЕК "Укренерго" нема підписаних актів ще з січня по квітень місяць, оскільки акти, які надіслані нами НЕК "Укренерго" ще не підписані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів.

_____. Оскільки потребують узгодження щодо обсягів купівлі/продажу електричної енергії ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Добре. Зрозуміло.

Дякую вам.

Скажіть, будь ласка, чи в нас є на зв'язку Укренерго?

СКРИПНИК О.І. Доброго дня! Чути, видно? Олег Скрипник.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, добрий день, Олег! Чути і видно.

Скажіть, будь ласка, що у вас, як перед вами борги за диспетчеризацію, за передачу, чи зростають, чи не зростають? І як ваші борги перед іншими учасниками, там перед ГарПоком, ну, і балансують...

СКРИПНИК О.І. Андрій Михайлович, за останні три місяці, я б сказав, що немає негативної, але немає позитивної динаміки щодо нарощування заборгованості за передачу і диспетчеризацію в першу чергу і борги залишаються на рівні там березень, квітень, травень – на одному рівні, це передача – це 17,7 мільярдів гривень на боргують, за диспетчеризацію – 7,8-7,9, в цьому районі.

Відповідно, як сказав пан Станіслав, ми підписали акти за 16 місяців, і це дозволило нам сплатити значну частину коштів, і зараз як би ми платимо за поточні послуги в рамках надходжень, які маємо там за квітень і травень. І щоб сказати, ми за 2024 рік сплатили більше 19 мільярдів гривень за послугу ПСО з урахуванням попередніх оплат і поточної. Ну, от зараз ...*(Не чути)* звершиться, і я думаю, що ми додатково зможемо доплачувати Гарантованому ще за цю послугу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З балансуєчим ринком? Що з балансуєчим ринком?

СКРИПНИК О.І. Якщо говорити про балансуєчий ринок, тут тенденція зберігається негативна. За останні там три місяці або, якщо говорити ...*(Не чути)* з початком року приріст на балансуєчому ринку склав більше мільярда гривень заборгованості, перед нами відповідно це віддзеркалило заборгованість і нашу перед учасниками ринку майже в такій

самій сумі, чуть-чуть менше. Однак є позитивні динаміки, які дозволять зменшити цю заборгованість в частині згортання зустрічних однорідних вимог, в першу чергу з Гарантованим покупцем. Ну, і ми сподіваємося, що за результатами перевірки ліцензованої діяльності ми зможемо спрямувати ресурс на погашення частини боргів на балансуєчому ринку в сумі близько 2 мільярдів гривень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую вам. Дякую вам за цю інформацію. Тепер давайте ще послухаємо ПУП...

СКРИПНИК О.І. Андрій Михайлович, дозвольте ще один коментар з приводу того, що сказав Гарантований покупець. У нас в тарифі на сьогоднішній день передбачено 12,3 мільярда гривень без ПДВ, і є опасіння, що оцієї суми може не вистачити на покриття всієї вартості послуги за рік, так як на сьогоднішній день сума потенційних актів уже наближається до цієї суми, я б сказав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

СКРИПНИК О.І. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прийнято. Добре. Почули.

Давайте тепер постачальник універсальних послуг, ваша позиція, що з боргами? І так само згадайте, що у вас з платежами перед малими домашніми СЕС, оті, які до 30 кіловат. Прошу. Бачу, піднята рука, Івано-Франківськ, так? Прикарпаття.

ДАЦКО О.Б. Доброго дня, шановний Андрій Михайлович, шановні народні депутати, учасники засідання. Олег Дацко, Прикарпатенерготрейд, постачальник універсальних послуг, Івано-Франківськ.

Дійсно, ситуація зараз виглядає досить загрозовою. Фінансування живими коштами відбувалося з вересня по лютий 2024 року включно на 100 відсотків. З березня воно вже зупинилося. Тобто частково березень, квітень, травень ми кошти живі не отримуємо. Отримуємо частково зарахування об'ємів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Взагалі живих коштів немає? Нуль?

ДАЦКО О.Б. Взагалі живих коштів нуль. Ми отримуємо зарахування частково по наказу 132, ...*(Не чути)*, і відбувається взаємозалік по базі Енергоатома, що також було озвучено.

З січня 2024-го... на 1 травня 2024-го у нас відбувається ...*(Не чути)* По нашій компанії на початок січня було мільярд 100 мільйонів, на початок травня мільярд 360 мільйонів. Тобто ріст 260 мільйонів. Так, була певна частина бази, яка зараховується згідно наказу, але все рівно є ріст ...*(Не чути)* заборгованості. Це дуже насторожує, тому що ці кошти ми не можемо відповідно спрямувати на закупку електроенергії в повній мірі і на операторів системи передачі розподілу.

По оператору ...*(Не чути)* передачі ми ще більш-менш тримаємося, але росте заборгованість по операторському розподілу. Тобто є проблема. Зараз особливо буде проблема ще більша з 1 червня, тому що дійсно ...*(Не чути)* вартості ринкової ціни приблизно на гривню-півтори ...*(Не чути)* по аукціону першому. Тому це розрив тільки більшає, і це є велика проблема.

Ще великою проблемою є те, що не врегульована заборгованість, тому що зараз, після рішення Верховного Суду, з квітня, якщо пригадуєте, було... *(Не чути)* суто його справа, по передачі зокрема. Таким чином, після перших двох інстанцій можливе блокування рахунків Постачальника універсальних послуг, відповідно взагалі колапс на ринку буде відбуватись.

Тому є прохання і пропозиція все-таки повернутись до питання першого: накладення мораторію на такі дії, - щоб за старі борги, які виникли, не було виконавчих проваджень.

Ну, і наступне питання, звичайно, це є збалансоване... *(Не чути)* тому що ціна росте і ситуація погіршується.

Щодо розрахунків по домашніх станціях, наразі наша компанія працює в плановому режимі. Після засідання Національної комісії очікуємо оплати і сплачуємо. Також ... *(Не чути)*

_____. *(Не чути)* Чи нормально?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нормально, нормально. Це з ГарПок, я так розумію. ГарПок там мікрофон не виключив.

ДАЦКО О.Б. Тобто по ... *(Не чути)* ми платимо все... *(Не чути)* наша компанія.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так розумію, що ГарПок зараз з Олегом Скрипником з Укренерго розбираються, чи вони правильно сказали, що тариф покриває платежі "зеленим", чи не зовсім правильно. Нічого, нормально. Нічого страшного. Ясно. Ясно.

Значить, бачу, хто? Кіровоград так само. Давайте всі, хто підняв руку, до 5 хвилин. Кіровоград, прошу.

_____. Доброго вечора всім присутнім на нараді. Справді, підтверджую інформацію колеги про те, що йшла повна оплата від ГарПока в той період. Таким чином, наприклад, на даний час заборгованість перед НАЕК наша 30-33 мільйони, і, починаючи з початку року, ми зменшили її на 123 мільйони.

Така ж сама тенденція у нас була і по оплаті з... *(Не чути)* В свою чергу заборгованість ГарПока за цей період зросла на 179 мільйонів і зараз є зафіксована на рівні 935 мільйонів. По зелених ...*(Не чути)* ми витримуємо графіки платежів, очікуємо компенсації за квітень і маємо її виплатити. Є заборгованість за 23-й рік 66 мільйонів, але це та частина пропорційна, котру ми оплатимо при отриманні коштів від ГарПок.

Знову ж таки звертаю вашу увагу до ситуації із судами. На даний час ...*(Не чути)* судові засідання, наш суд по поводу ГарПок ми видали першу інстанцію, питань немає. Очікуємо признання цієї справи і входження, як далі буде розвиватися ситуація. Але суд відбувався 12 місяців. Всі справи, котрі державних організацій до ПУПів, вони тривають досить швидко. Енергоатом за свої виставив штрафні санкції, це тривало 4 місяці, що НЕК. Ми програли перший позов, виплатили повністю тіло, яке заявлялося, і виплатили майже 12 мільйонів штрафних санкцій. І якщо взяли загальну суму штрафних санкцій, котрі нам виставляються, вони взагалі не можуть бути покриті тарифами і взагалі нашою господарською діяльністю, тому що нічим це не передбачено. Якщо Енергоатом виставляє 50 мільйонів... закінчилася справа по НЕК, другий позов, ми знову тіло оплатили, але 11 мільйонів і 700 тисяч штрафні санкції. Ми попросили розстрочку на пів року. Але сьогодні ми вже бачимо, що прийшла апеляція, і ми вимушені будемо по бажанню НЕК оплачувати це НЕКу найближчим часом. Тому в нерівних умовах діють ці гравці ринку. Якщо це державне підприємство – це одна справа, ПУПи – це зовсім інша справа. Тому хотілось би якогось збалансованого підходу до всіх таких речей. І справді, коли ми отримували живі кошти, не могли розраховуватися і частку виплачувати НЕК. Так само не могли працювати з .. *(Не чути)* і всіма іншими контрагентами. Тому прошу зважити на цю ситуацію і знову ж таки підняти питання про мораторій на штрафні санкції. Живемо всі в одній державі України, тому давайте керуватися якимись одними підходами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую вам.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Андрій Михайлович, я вибачаюся, це, до речі, слушна пропозиція, тільки я не знаю як це... закон же ми не прийемо для цього, це ж якийсь має бути меморандум такий про правила гри.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є думка і про закон. Там зараз Кабмін зареєстрував якийсь закон, я не знаю чи постачальники універсальних послуг його читали, чи не читали. Там щось теж він стосується боргів і чогось такого. Подивіться, по-моєму, він там позавчора зареєстрований чи в понеділок. І подивимося, обговоримо, там, можливо, і законом теж. Тим більше, що схоже, що тут всі – за, ніхто не хоче один з одним судитися, але всі мусять, бо тоді прийдуть і запитають, чого не судилися.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Перемирие під час засухи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому давайте подумаємо, а ви, постачальники, будь ласка, тим часом почитайте той закон, який вже є зареєстрований.

_____. 11301.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 11301, так?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. На Гетманцева?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, наш, наш. 11301, так.

Прошу Львів. Львів прошу.

_____. Добрий день всім. Добрий день, Андрій Михайлович. Добрий день, народні депутати і колеги. На рахунок, якщо повернутися зразу до законопроекту, який зареєстрований Кабінетом Міністрів, він зареєстрований відносно постачальників універсальних послуг про введення розподільчих рахунків з можливістю їх блокування при нерозрахунку за послуги операторам.

Сама суть цього законопроекту, який ви озвучили, якраз про те, що Гарантований покупець не розраховується з постачальниками універсальних послуг і постачальники будуть мати заблоковані рахунки, тому велике прохання вам як комітету долучитися до того, що при величезних боргах, які є, наприклад, по нашій компанії за 4-й рік борг – це 680 мільйонів плюс і так само є борг сумарно за два роки більше 2 мільярдів. Нам боргує Гарантований покупець і починаючи з березня, справді ми не отримуємо банківських коштів, а тільки отримуємо взаємозаліки і прогонки коштів, які Енергоатом забирає 100 відсотків собі назад за оплату ...*(Не чути)* Постачальники з березня не отримують всі банківських коштів. Сама суть в тому, що в березні все зупинилося.

Тому велике прохання все ж таки вашого впливу на зміну ситуації, щоб постачальники мали можливість розраховуватися з оператором як системного розподілу, так і постачання. Вони у свою чергу, маю на увазі, операторським розподілом, зможуть розраховуватись з оператором системи постачання. У них теж колапс відносно того, що ми не здійснюємо їм платежі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

А скажіть, будь ласка, чи є Енергоатом? Це що, дійсно, правда, що з березня взагалі живі гроші, по живих грошах взагалі не розраховуються за ПСО? Якщо є ще Енергототоатом на зв'язку.

_____. Ті кошти, які ...(*Не чути*) оплачує, він забирає назад сто відсотків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я питаю про розрахунок живими грошима. Я бачу, у них є ще фінансовий директор.

_____. Доброго дня. Доброго дня, Андрій Михайлович, доброго дня, колеги! Да, дійсно, ми в березні місяці сплатили живими коштами, скажемо так, 15 відсотків, а потім все були стовідсоткові заліки.

Але наразі я хочу прокоментувати, що у нас борг, який є за березень 657 мільйонів, ми плануємо його закрити до 5 червня, частково він буде за рахунок того відвантаженого обсягу по 132 наказу – 321 мільйон, а частково десь 330 мільйонів буде живими коштами сплачено, мабуть, навіть до 31 травня.

І також борг за квітень, який у нас є 819 мільйонів, протягом червня, може, липня, я не можу зараз прогнозувати, тому що на це буде дуже впливати, яке буде продовження ПСО і які будуть тарифи. Після отримання розрахунків від ГарПок послуги по ПСО ми зможемо більш точно надати графік оплати, зробити свій платіжний календар і надати графік оплати для ПУП по розрахункам цих боргів, які там накопичились за кожен місяць.

_____. Якщо можна ремарку?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

_____. Ви пам'ятаєте, коли ми почали ці комітети, у вересні Енергоатом обіцяв надати вам і всім оприлюднити графік оплати боргу за третій рік. Ми отримали з цього часу відсутність графіку і нарощення боргу сумарного – плюс 10 мільярдів. Просто справді до Енергоатома, якщо це можна, щоб ми розуміли оплату вами як боргу за третій рік і четвертий для

того, щоб ми могли розраховувати свої фінансові можливості для оплати подальші ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів.

Я думаю, що нам за результатами, сьогодні, ще раз, була ініціатива, да, Олексія Юрійовича, ми її так швидко реалізували. Але ми тоді десь в червні, вже коли будуть результати за травень, ми тоді фундаментально підійдемо, зберемо попередньо всі дані, візьмемо попередні всі дані, побачимо що в нас помінялося чи не помінялося, десь орієнтир на середину червня, ми зробимо, коли вже всі дані будуть зібрані за минулий місяць, ми тоді більш детальніше поговоримо про це питання.

Бачу, хто ще є? Давайте щоб так вже, хто піднімає руку, щоб всім коротенько слово. Київська обласна енергокомпанія.

_____. Шановний Андрій Михайлович, шановні депутати, шановні колеги! Ну, я підтримую колег стосовно мораторію на стягнення санкцій, тому що, як приклад, ми програли першу інстанцію за позовом Енергоатома до нас по штрафним санкціям на 213 мільйонів. По факту саме невиконання ПСО і стало причиною цих неплатежів. І на рівному місці по вині всіх учасників отримати такі штрафні санкції – ну, це покладе нашу компанію на лопатки.

Ще хочу коротко підняти питання дуже важливе для постачальників, це саме зміни в ПСО в частині тарифу для побутових споживачів. Попередні зміни з 1 червня 2023 року підняли тариф на 96 копійок, при цьому не змінили формулу розрахунку величини послуги. Відповідно всі перерахунки, які були до червня 2023 року по ціні гривня 68, вони нам копенсувалися з різницею по ціні 2,64, тим самим саме наша компанія недоотримала компенсацію на 61 мільйон гривень

Якщо зараз мова іде про ще більше підвищення ціни, формула повинна коригуватися, повинна враховувати перерахунки попередніх періодів по попереднім цінам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Давайте так само, бачу, Олег Романчук. Це яке підприємство? Добрий день.

РОМАНЧУК О.М. Андрій Михайлович, добрий день. Це ТОВ "Енергопоставка". До речі, я – голова наглядової ради Київської обласної, яка в тому числі...

Хотів сказати, ну, давайте відверто говорити, от всі колеги піднімали одне й те ж питання. ми ж всі розуміємо однаково, що ПСО не запрацює, воно не запрацює. Воно формувалося тоді, коли Енергоатом міг оперувати всіма наявними блоками. Воно формувалося до того, як ми втратили контроль над Запорізькою атомною станцією. ПСО не запрацює, тому боргове коло ми не розірвемо. Ну, ми ж з вами вже говорити, я хочу повторити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, якщо ви хочете цю гіпотезу ввести як аксіому і на базі неї далі проводити дискусію, то я зразу вам скажу, що я точно зараз не можу погодитися. Можливо, це правда, можливо, ні, але велика ймовірність, що це неправда.

Поясню, чому. Да, є втрачена Запорізька АЕС, очевидно, це факт, тимчасово, сподіваюсь, но тим не менше на сьогодні це так. Але ціна електроенергії зовсім інакша, аніж тоді, коли це ПСО вводилося і рахувалося, коли там було гривня 40 чи гривня 60, а сьогодні 3,60. Це фактор в іншу сторону працює. І споживання населення сьогодні суттєво нижче, ніж воно було до війни. Цей фактор знову ж таки в іншу сторону працює. І тариф для

населення зовсім не такий, який був, коли вводилося ПСО. Цей фактор теж працює в іншу сторону. І чи оці...

РОМАНЧУК О.М. Добре, Андрій Михайлович, я згоден. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку, і чи оці три фактори – оптова ціна електроенергії, тариф для населення і обсяг споживання населення, чи він достатній, щоб компенсувати ефект Запорізької АЕС, чи ні, – це ще треба дуже добре дослідити, і цілком ймовірно, що достатній.

Мене в цій схемі ще бентежить найбільше, що ця схема дуже сильно залежить просто від одного: від бажання чи небажання платити живі гроші по цьому ПСО, бажання чи небажання. Тому що коли ПСО товарне, визначений обсяг і цей обсяг треба віддати. А тут є гроші чи немає грошей, як це визначити, щоб брати виписки з рахунку там кожного місяця? А можливо, там гроші є, але просто вирішити притримати, не платити. А можливо, дійсно цих грошей дійсно немає, і останні дістають платять. Оце от коли весь механізм, вся система тримається просто на одному учаснику, більше того, може бути бажання або в одну, або в іншу сторону і це бажання може мати величезний вплив на всю іншу систему, ну воно так працювати як би, на мою думку, не повинно, в тому плані товарне ПСО можливо чимось було і краще від грошового ПСО.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А я два слова, Андрій Михайлович. Ну, я думаю, вибачте, я два слова, ну, я думаю, ми можемо в ході підготовки до от того засідання. В червні, коли воно? Ми можемо гіпотезу колеги розглядати як одну з...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проаналізувати.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Проаналізувати глибоко і запрацюють чи ні. У нас буде і новий матеріал, і нова аналітика, тому я пропоную повернутися до цього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей.

_____. Я хотів сказати саме те, що наші перші зустрічі відбулися в рамках цього комітету у вересні минулого року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

_____. Без трьох місяців майже рік. ПСО за всі 9 місяців не запрацювало, борги не погашені. За цей майже рік ми напрацювали купу взаємних боргів щодо штрафних санкцій, всі колеги відмітили це. Ми говоримо – результату ніякого немає. Я вас дуже прошу, давайте зведемо баланс, ми всі надамо інформацію, зведемо баланс штрафних санкцій, які взаємно нараховані на даний час і які зараз вже розглядаються в судах, і ми побачимо дуже жахливу картину.

Тому переходячи до конкретики. Да, безумовно ми, я підтримую всіх і наполягаю на тому, щоб терміново розглянули питання мораторію щодо штрафних санкцій. І друге питання, я вже пропонував це, воно може буде звучати дещо дивно для поточної ситуації, але ж якщо Енергоатом на сьогодні не в змозі платити живі гроші, давайте поговоримо про внесення змін в поточне законодавство. І нехай Енергоатом імітує простий вексель, розрахується простими векселями за свою послугу з ГарПоком, ГарПок з нами, а ми далі цими векселями розрахуємося, наприклад, за послуги з передачі та розподілу, і на цьому можемо, в принципі, зупинитися на певний час. Період обертання цих векселів може бути рік, два, до кінця війни, не знаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну добре, ви векселем розрахуетесь за послуги з передачі, і потім Укренерго цим векселем розрахується по "зеленому" тарифу, чи як?

_____. Як варіант. Як варіант, можна цю цепочку продовжувати або зупинити. Я до чого говорю, до того, що ми майже рік назад зустрічалися – нічого не змінилося...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стоп, стоп! По-перше, нічого не змінилося, ПСО не працює. У вашому розумінні, що таке не працює? Коли вам погасили все до одної копійки, тоді працює, а якщо зменшили борги на 10 мільярдів, але погасили ... *(Не чути)* тоді воно не працює. Якесь дивне трохи визначення. А коли машина їде, а в неї кондиціонер не працює, це машина працює загалом чи не працює? Або коли машина їде, а у неї вихлопна труба барахлить, вона працює чи не працює? Чи вона має бути тільки ...

_____. Я особисто в таких ситуаціях на станцію їду і далі не рухаюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

_____. Я до того, що повинно все нормально працювати. До того поки є борги, нам нараховують штрафні санкції. Ну, да, ми можемо казати, що худо-бідно ми проїхали цей рік, але ж...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно, зрозуміло. Ваша позиція, що ПСО не працює, треба ввести векселі і вексями, схемами, зачетами цю проблеми вирішити. Прийнято.

_____. Тимчасово закрити її.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

У кого ще піднята рука? Бачу, Бобза.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це старі руки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це старі руки. Хто вже виступив, будь ласка, опустіть руки. Чиї руки неактуально, опустіть тоді.

БОБЗА І.О. Доброго дня, шановні колеги! Я повністю підтримую своїх колег, які до цього часу виступили. Я хочу...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Представтесь, будь ласка.

БОБЗА І.О. Директор, Чернівецька обласна енергопостачальна компанія Бобза Ірина Олексіївна. Вибачте.

Хочу сказати, що борги ТОВ "ЧОЕК" за 2023 рік за послугу доступності складають 737 мільйонів гривень. З урахуванням цього за 2024 рік вони тільки нарощуються. У нас зараз 27 червня заходить перевірка НКРЕКП, нас будуть штрафувати за несвоєчасні розрахунки з НЕК "Укренерго" за передачу і за "зеленим" тарифом. Ми не можемо при нашій структурі, скажемо так, генерації сонця, яка складає 20 відсотків від корисного відпуску, повністю розрахуватися і за "зеленим" тарифом, і з НЕК "Укренерго" за передачу.

Тому я повністю підтримую своїх колег, щоб, по-перше, збалансувати розрахунки і почати розрахунки коштами за старі борги, щоб ми могли розрахуватися за зеленим тарифом і за передачу перед НЕК "Укренерго". І вирішити питання не нарощувати борги за 24-й рік за послуги ГарПок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Добре. Дякую вам. Дякую вам.
Ще піднята рука. Прошу. Закарпаття? Прошу.

НІМЕЦЬ Н. Добрий день, шановні учасники засідання, Андрію Михайловичу! Директор товариства "Закарпаттяенергозбут" Німець Наталія.

Щодо розрахунків хотіла також наголосити, що, так, звісно, після перезапуску механізму ПСО ми з вересня місяця 23-го року по березень 24-го повністю виконали свої зобов'язання з усіма учасниками ринку. Але станом на 1 січня 24-го року заборгованість "Гарантованого покупця" у нас була 1,5 мільярда гривень, 1 червня – 1,9 мільярда гривень. Тобто за цей період часу 400 мільйонів гривень буде приросту "Гарантованого покупця". Тут зросте заборгованість, відповідно кошти на покриття наших послуг, оплати операторам системи, на жаль, відсутні.

Ще хотіла звернути увагу, що за травень місяць, так як немає живих коштів Гарантованого покупця, обсяг і те задоволення потреб по населенню те, що він нам купує, це було на рівні 50 відсотків. І тут ми повинні були викупляти обсяги на ринку і додатково залучати обігові кошти, це в травні місяці вже 100 мільйонів гривень пішло на оплату ПСО за куповану електроенергію. Тому ми бачимо, що, так, був перезапуск механізму ПСО працювало і було зменшення заборгованості. Так само ми з приватниками за цей період розраховалися, коли Гарантований покупець закрити свої ті поточні місяці, тому після перезапуску, звичайно, всі змогли виконувати свої зобов'язання. Тому дуже вдячні, що ви долучаєтеся до проблематики і сподіваємося, що все-таки спільними зусиллями зможемо цей механізм відновити.

Я дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

А скажіть, будь ласка, що у вас з приватними, малими, домашніми електростанціями до 30 кіловат, за який період погашено востаннє, за який період є борги?

НІМЕЦЬ Н. З приватними, в зв'язку із тим, що ГарПок, велика сума заборгованості, в нас ще є періоди за 2022 рік ... *(Не чути)* залишки є в нас заборгованість.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З 2022 року, ну, але вам же ж на це платять навіть не ГарПок, вам на це платять Укренерго, має платити.

НІМЕЦЬ Н. Ну, так як борг є наявний за старі періоди, ще за квітень, Гарантований покупець нам боргує, відповідно і в нас немає коштів оплатити обігових, розрахуватися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ГарПок вам боргує, бо йому Енергоатом не заплатив, да?

НІМЕЦЬ Н. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Але ж за останні місяці ви платите?

НІМЕЦЬ Н. Повністю з того періоду, як було перезапуск, з вересня 2023 по березень 2024, з усіма учасниками ринку ми розрахувалися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей.

НІМЕЦЬ Н. Тільки ці поточні періоди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я бачу, що у вас там на Закарпатті дуже активні ці малі домашні СЕС, і вони, якщо щось, то вони пишуть. Але от останній місяць, два чи, може, там три вже не пишуть у фейсбуці повідомлення, значить не все так погано.

НІМЕЦЬ Н. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Бачу, ще ГарПок піднімає руку. Про тарифи сказали, все нормально, там дальше...

_____. Андрій Михайлович, я щодо законопроекту 11301, хотів сказати, що ми підтримуємо прийняття цього законопроекту. Вважаємо, що необхідно термінове прийняття, запровадження мораторію на стягнення штрафних санкцій. Оскільки просто по колу всі учасники ПСО в нас через судові позови стягують штрафні санкції між собою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

_____. Крім того, коли нема коштів, то ще виникає виконавчий збір в обсязі 10 відсотків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів. Добре.

КУЧЕРЕНКО А.М. Я підтримую, Андрій Михайлович, що в максимально оперативному режимі це треба розглянути, бо дійсно я розумію, ситуація аномальна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Сьогодні ми, в принципі, так в оперативному режимі оновили ситуацію. Є дещо і хороше, що ми почули, а є дещо і не сильно хороше, що ми почули, тут треба думати що з цим робити. І от десь до середини, можливо, там до 20 червня ми подумаємо і там вже зберемо інформацію, підготуємося і вже проведемо так, щоб в нас було більше часу це питання обговорити. Сьогодні в такому оперативному режимі, як на мене, ми досить швидко оновили ситуацію, щоб розуміти.

Тому дякую тоді всім, хто до нас приєднався, всім, хто приєднувався. Інформацію взяли до відома, будемо з нею працювати.

У нас більше питань сьогодні, по-моєму, немає. Тому засідання комітету оголошую закритим. І плануємо на наступному тижні, так, як ми говорили. Все, дякую. Всім до побачення.